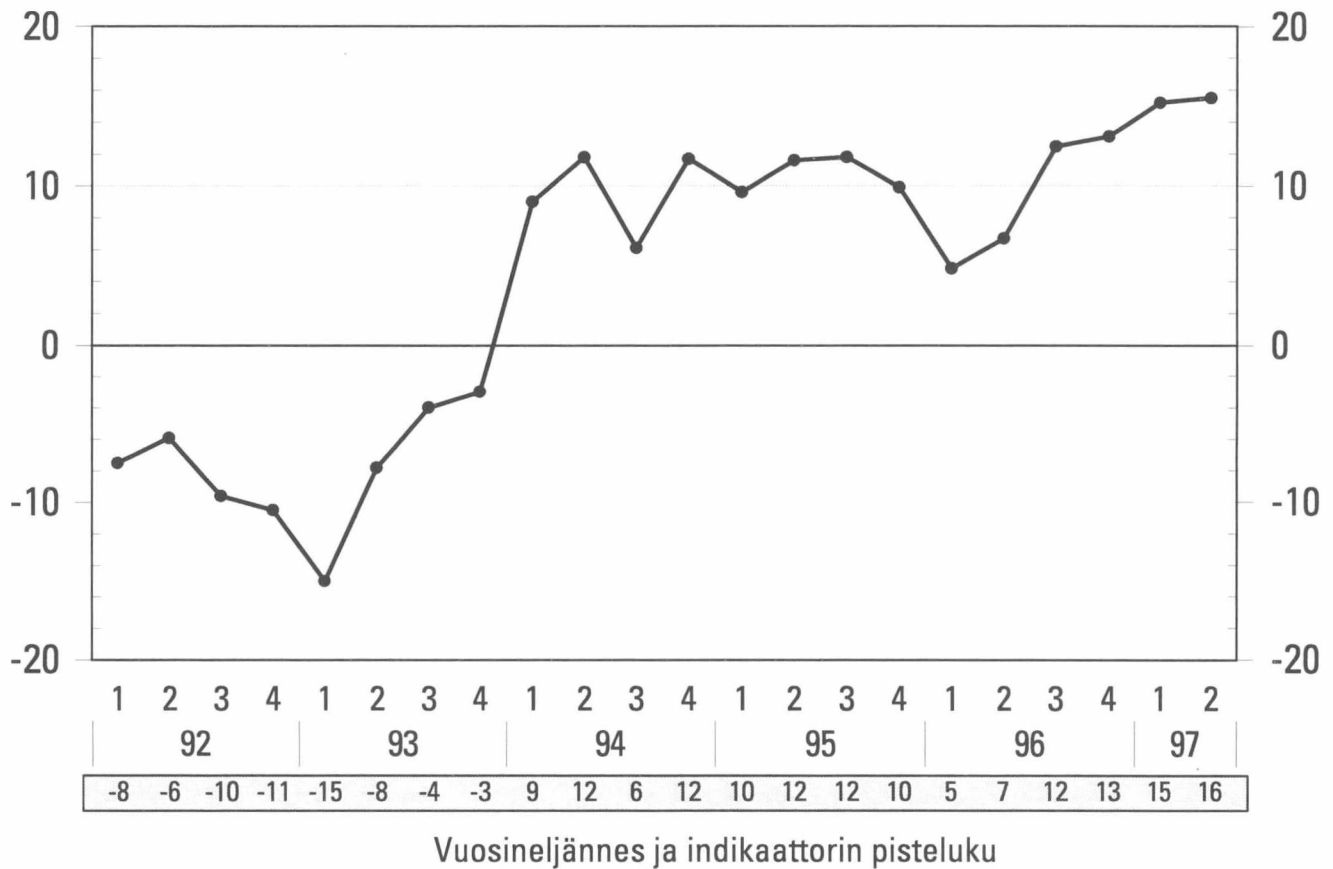

Kuluttajabarometri

1997, helmi- ja toukokuu

Lisätietoja: Pellervo Marja-aho
Vastaava tilastojohtaja: Markku Suur-Kujala

Kuluttajien luottamusindikaattori

Sisällys

	Sivu
Katsaus	3
Tutkimusmenetelmä	8

Kuviot

1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten	9
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt	10
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna	11
4. Elinkustannukset nyt verrattuna 12 kk sitten	12
5. Kuluttajahinnat 12 kk kuluttua vs. nyt	13
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten	14
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	15
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin	16
9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavien 12 kk aikana	17
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavien 6 kk aikana	18
11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavien 6 kk aikana	19
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta	20
13. Kuinka todennäköisesti talous säästää seuraavien 12 kk aikana	21
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta	22
15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana	23

Katsaus

Tulokset perustuvat kotitalouksien haastatteluihin helmikuussa (viikko 8) ja toukokuussa (viikko 21) 1997.

Suomen talouskehitys

Mennyt vuosi (kuvio 1, sivu 9)

Kuviosta 1 käy ilmi miten kuluttajat ovat arvioineet Suomen talouskehitystä. Mittarina käytetään kuluttajien vastauksista johdettua saldolukua. Saldoluvun laskentaperiaate on esitetty sivulla 8. Talouslaman aikana 1990-luvun alussa saldoluku oli pitkään noin miinus viisikymmentä. Talouskasvun alettua kuluttajien arviot paranivat nopeasti. Vuosina 1994–1995 saldoluku oli parhaimmillaan plus kahdenkymmenen tuntumassa. Keväällä 1996 talouden minitaantuma heikensi kuluttajien arvioita. Sen jälkeen arviot ovat koko ajan parantuneet. Toukokuussa saldoluku oli +25,7, joka oli korkein siihen asti mitattu saldoluku. Viisikymmentäkuusi prosenttia vastaajista arvioi maan talouden parantuneen, kuusi prosenttia huonontuneen edellisen vuoden aikana. Miehet (saldoluku +29) arvioivat talouskasvun hieman paremmaksi kuin naiset (+24). Pääkaupunkiseudun (+36) asukkaat olivat myönteisempiä kuin muualla asuvat. Aluejako on esitetty sivulla 8. Kaikki 10-vuotisikäryhmät alle 65 vuotta olivat suunnilleen yhtä tyytyväisiä (+23 - +30) talouden kehitykseen. Yli 65-vuotiaat (+17) olivat aikaisempiin arvioihin verrattuna poikkeuksellisen tyytyväisiä talouden kehitykseen.

Tuleva vuosi (kuvio 2, sivu 10)

Kuluttajat arvioivat toukokuussa, että maan talous kohentuu seuraavien 12 kuukauden aikana. Talousodotuksia mittaavan osoittimen arvo oli +20,2. Optimismi on voimistunut puolitoista vuotta. Toukokuussa joka toinen vastaaja uskoi maan talouden paranevan seuraavan vuoden aikana. Seitsemän sadasta ennusti talouden huononevan.

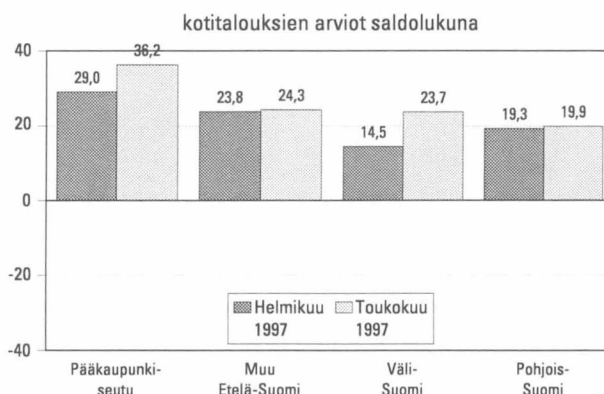
Miesten (+23) talousodotukset olivat myönteisempiä kuin naisten (+18). Pääkaupunkiseudun (+25) kotitaloudet luottivat muita alueita vahvemmin talouden kasvuun. Eri ikäisistä myönteisimmät odotukset olivat alle 25-vuotiailla (+26). Myös eläkeikäiset (+11) arvioivat maan talouden paranevan seuraavien 12 kuukauden aikana.

Oman talouden kehitys

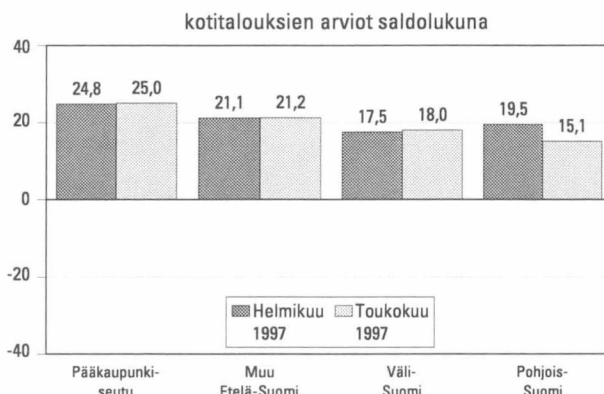
Mennyt vuosi (kuvio 6, sivu 14)

Kotitalouksien mielestä heidän oma taloutensa alkoi heikentyä vuonna 1991. Alamäki jatkui vuoden 1996 puoliväliin asti. Kesästä 1996 alkaen on kotitalouksien oma talous alkanut vähin erin toipua. Toukokuussa 1997 osoittimen arvo oli +3,8. Joka viides katsoi taloutensa parantuneen edellisten 12 kuukauden aikana. Kaksi kolmesta arvioi taloutensa samanlaiseksi kuin vuotta aiemmin. Joka seitsemäs katsoi sen huonontuneen viimeisten 12 kuukauden aikana. Alle 50-vuotiaat (+8) arvioivat taloutensa hieman parantuneen, tätä vanhemmat (-4) hieman huonontuneen. Alueittaiset erot olivat vähäiset.

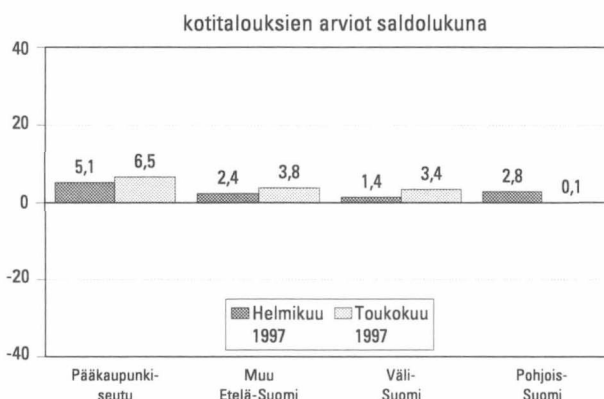
Alueittaiset arviot Suomen talouskehityksestä edellisten 12 kk aikana

Alueittaiset ennusteet Suomen talouskehityksestä seuraavien 12 kk aikana

Alueittaiset arviot oman talouden kehityksestä edellisten 12 kk aikana

Tuleva vuosi

(kuvio 7, sivu 15)

Kuluttajat ovat olleet omien talousnäkömiensä suhteen varovaisen toiveikkaita jo kolme vuotta. Toukokuussa 1997 talousodotuksia mittaava saldoluku oli +5,9. Kaksi kolmesta uskoi taloutensa olevan vuoden kuluttua ennallaan. Joka viides arvioi taloutensa paranevan ja joka kymmenes huononevan. Alle 50-vuotiaat (+10) uskoivat taloutensa paranevan – yli 50-vuotiaat (-2) hieman huononevan. Pääkaupunkiseudulla (+11) oman talouden paranemiseen luotettiin hieman yleisemmin kuin muualla. Miehet (+9) olivat naisia (+3) luottavaisempia taloutensa paranemisen suhteen.

Ostamisen edullisuus

(kuvio 8, sivu 16)

Ostamisen edullisuutta mittaavan osoittimen arvo oli toukokuussa +21,9. Miehet (+30) olivat arvioissaan myönteisempiä kuin naiset (+14). Eri väestöryhmistä myönteisimpiä olivat yrittäjät (+34), varautuneimpia osa-aikatyötä tekevät (+8), työttömät (+11) ja työvoimaan kuulumattomat (+11). Arviot paranivat kotitalouden tulojen kasvaessa. Osoittimen arvot eri tuloluokissa olivat: alin tulonsaajaneljännes: +3, toiseksi alin neljännes: +18, toiseksi ylin neljännes: +27, ylin neljännes: +40.

Kuluttajien luottamusindikaattori

(etukansi)

Kuluttajien luottamusindikaattori lasketaan edellä käsiteltyjen osoittimien aritmeettisena keskiarvona. Laskentaperiaate on esitetty sivulla 8. Helmikuussa 1997 sen arvo oli +15,2 ja toukokuussa +15,5. Mielialat olivat pääkaupunkiseudulla (+21) muuta maata paremmat. Miehet arvioivat luottamusindikaattoriin sisältyviä seikkoja yleensä myönteisemmin kuin naiset. Miesten luottamusindikaattori oli toukokuussa +19,4 ja naisten +11,7. Eri väestöryhmistä tyytyväisimpiä olivat yrittäjät (+22) ja palkansaajat (+21), vähiten tyytyväisiä työvoimaan kuulumattomat (+8) ja työttömät (+7).

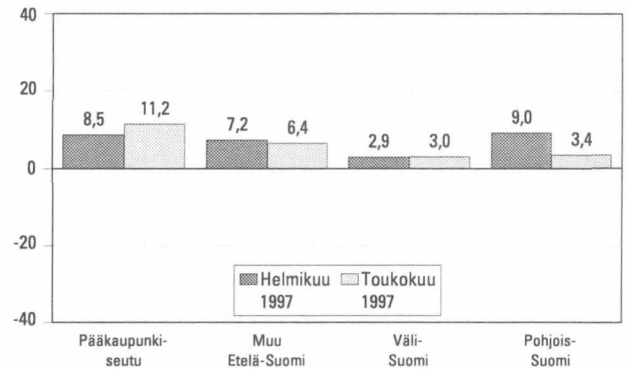
Työttömyys

(kuvio 3, sivu 11)

Toukokuussa 1997 yli puolet vastaajista arvioi työttömyyden vähenevän seuraavien 12 kuukauden aikana. Työttömyyden kasvua povasi 8 prosenttia vastaajista. Työttömyysodotuksia mittaavan osoittimen arvo oli -24. Se on optimistisin tähän asti saatu arvio. Eri väestöryhmistä myönteisimmin asiaa arvioivat palkansaajat (-27). Työttömät (-19) ja maatalousyrittäjät (-13) olivat arvioissaan varovaisempia. Etelä-Suomen vastaajat olivat optimistisempia kuin muualla asuvat.

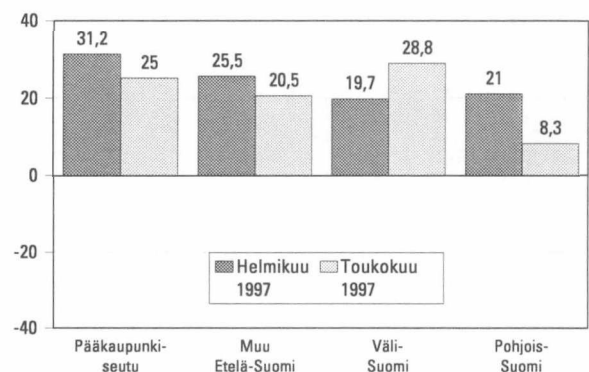
Alueittaiset ennusteet oman talouden kehityksestä seuraavien 12 kk aikana

kotitalouksien arviot saldolukuna

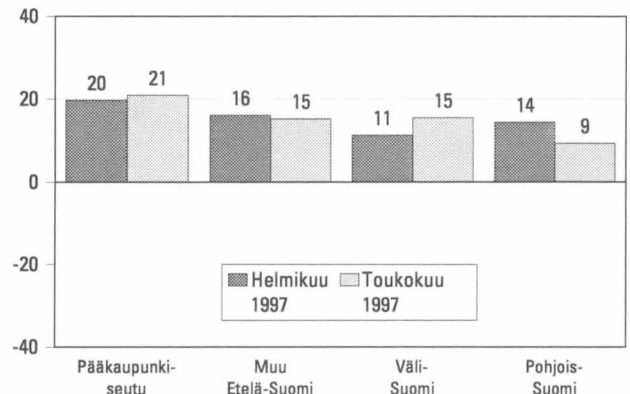

Alueittaiset arviot ostamisen edullisuudesta

kotitalouksien arviot saldolukuna

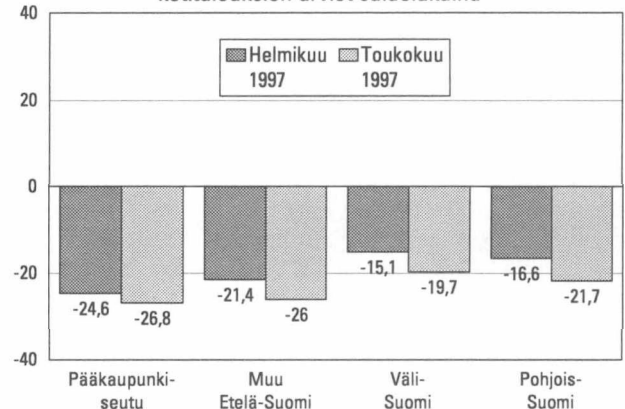

Kuluttajien luottamusindikaattori alueittain

Työttömyysodotukset alueittain

kotitalouksien arviot saldolukuna

Kuluttajahinnat

(Kuvioiden 4 ja 5 tiedot eivät ole marraskuusta 1995 alkaen vertailukelpoisia aikaisempien tietojen kanssa.)

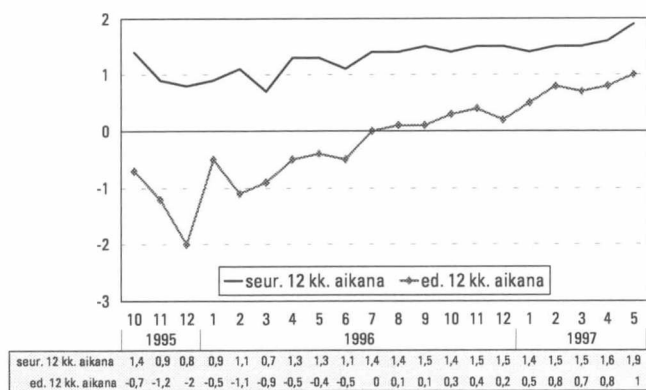
Mennyt vuosi (kuvio 4, sivu 12)

Kuluttajabarometri mittaa myös miten suomalaiset seuraavat kuluttajahintojen tai elinkustannusten muutoksia. Elokuuhun 1995 asti kuluttajilta kysyttiin arviota **kuluttajahintojen** muutoksista. Vastausvaihtoehdot olivat: paljon korkeammat, hiukan korkeammat, yhtä korkeat, hiukan matalammat, paljon matalammat. Saldoluku laskettiin sivulla 8 esitetyn periaatteen mukaisesti.

Marraskuussa 1995 inflaatiokysymykset muutettiin EU:n kuluttajabarometrin mukaisiksi. Kuluttajia pyydettiin arvioimaan millä tasolla **elinkustannukset** olivat tiedusteluhetkellä verrattuna elinkustannuksiin vuotta aiemmin. Samassa yhteydessä muuttuivat vastausvaihtoehdot (kuvio 4) ja saldon laskenta. Saldoluku on laskettu marraskuusta 1995 alkaen painottamalla elinkustannusten nousua arvioivien vastausten (3 vaihtoehtoa) prosenttiosuudet luvulla + 0,5 ja laskua arvioivien vastausten (1 vaihtoehto) prosenttiosuus luvulla -0,5 ja laskemalla luvut yhteen.

Kuluttajia pyydetään myös arvioimaan kuinka monta prosenttia kuluttajahinnat ovat muuttuneet viimeisten 12 kuukauden aikana. Hintojen muutokseksi arvioitiin helmikuussa +0,8 ja toukokuussa +1,0 prosenttia. Tilastokeskuksen mittaama kuluttajahintaindeksin vuosimuutos oli toukokuussa +1,0 prosenttia.

Kuluttajien inflaatioarvot

Tuleva vuosi (kuvio 5, sivu 13)

Kuluttajia pyydetään myös arvioimaan kuluttajahintojen muuttumista tulevien 12 kuukauden aikana. Kysymys säilyi marraskuussa 1995 entisellään mutta vastausvaihtoehdot (katso kuvio 5) muuttuivat EU-barometrin vuoksi. Saldoluvun laskenta muuttui samalla tavoin kuin edellisessä kohdassa. Kuluttajia pyydetään myös arvioimaan kuinka monta prosenttia hinnat tulevat seuraavien 12 kuukauden aikana muuttumaan. Hintojen muutokseksi seuraavien 12 kuukauden aikana ennustettiin helmikuussa +1,5 ja toukokuussa +1,9 prosenttia.

Ostoaikomukset

Hyödykeryhmittäisiä ostoaikomuksia kysytään vain täysi-ikäisiltä vastaajilta. Ostoaikomukset koskevat seuraavaa puolta vuotta. Poikkeuksena omistusasunto, jonka osalta suunnittelujakso on 12 kuukautta.

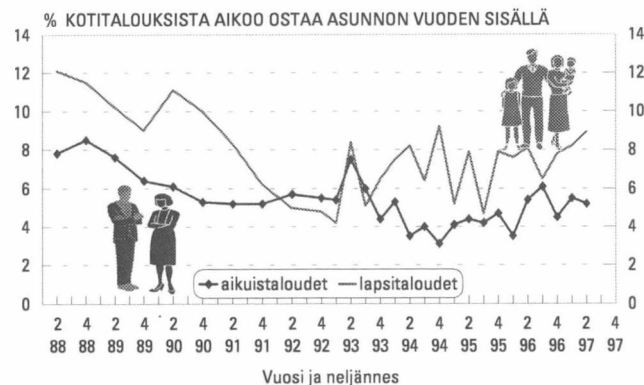
Omistusasunto (kuvio 9, sivu 17)

Asuntokaupan vilkkaina vuosina 1980-luvun lopulla asunnon ostoa suunnitteli joka kymmenes kotitalous. Kaksitoista prosenttia lapsiperheistä ja kahdeksan prosenttia aikuistalouksista aikoi tuolloin hankkia omistusasunnon, vaihtaa omistusasuntoa tai rakentaa omakotitalon. Tämän jälkeen ostoaiheet laskivat muutaman vuoden ajan. Lapsiperheiden ostoaiheet laskivat alimmillaan helmikuussa 1993 neljään prosenttiin ja aikuistalouksien marraskuussa 1994 kolmeen prosenttiin.

Vuoden 1995 lopulta lähtien ostoaiheet ovat pikkuhiljaa nousseet. Vuoden 1997 helmikuussa ja toukokuussa 6,3 prosenttia kotitalouksista aikoi ostaa asunnon vuoden sisällä. Lapsiperheiden ostoaikomukset ovat palautumassa korkeammalle tasolle. Toukokuussa yhdeksän sadasta lapsiperheestä aikoi ostaa asunnon vuoden sisällä. Aikuiskotitalouksien ostoaiheet olivat vaisumpia. Viisi sadasta suunnitteli asunnon hankintaa vuoden sisällä.

Barometri selvittää myös asunnon hankinnan rahoitustapoja. Toukokuussa 1997 asunnon ostoa suunnittelevista 44 prosenttia ilmoitti tärkeimmäksi rahoitustavaksi nykyisen asunnon myyntitulon, 29 prosenttia pankkilainan, 19 prosenttia omat säästöt ja 3 prosenttia arava- tai asp-lainan.

Asunnon ostoaiheet 1988-1997

Henkilöauto (kuvio 10, sivu 18)

Toukokuussa 1997 joka kymmenes kotitalous aikoi ostaa tai vaihtaa henkilöauton puolen vuoden sisällä. Tämän mukaan henkilöautoja ostettaisiin kotitalouksiin puolessa vuodessa yhteensä 230 000 kappaletta. Näistä olisi uusia autoja noin 50 000 ja käytettyjä autoja noin 180 000 kappaletta.

Rahoitussuunnitelmat olivat suunnilleen ennallaan. Puolet ostoa suunnittelevista aikoi rahoittaa autonsa hankinnan pääasiassa nykyisen auton myyntitulolla. Joka viides aikoi maksaa auton säästöillään. Pankkilainaa aikoi käyttää joka seitsemäs. Osamaksukauppaan aikoi turvautua joka kymmenes.

Lomamatkat ja vapaa-aika

(kuvio 11, sivu 19)

Toukokuussa suunnitteli ulkomaan lomamatkaa puolen vuoden sisällä 36 prosenttia kotitalouksista. Innokkaimmin matkasuunnitelmia tekivät pääkaupunkiseudun kotitaloudet (56 % alueen kotitalouksista). Matkustuaikokukset vähenivät pohjoiseen mentäessä. Osuudet olivat: muu Etelä-Suomi 34 %, Väli-Suomi 29 % ja Pohjois-Suomi 26 %. Ikäryhmittäin eniten suunnitelmia oli 45–54-vuotiaiden (43 %) ja vähiten eläkeikäisten (26 %) kotitalouksilla. Muiden ikäryhmien osuudet sijoittuivat 35 ja 37 prosentin välille.

Kotimaan lomamatkaa puolen vuoden sisällä suunnitteli toukokuussa 56 prosenttia kotitalouksista. Eri alueista innokkaimpia olivat pääkaupunkiseudun (64 %) ja Pohjois-Suomen (63 %) kotitaloudet. Eri ikäisistä innokkaimpia olivat alle 45-vuotiaat (60 %).

Vapaa-ajan asunnon hankintaa suunnitteli toukokuussa kolme sadasta. Keski-ikäisten taloudet (5 %) suunnittelivat muita useammin loma-asunnon hankintaa. Muun kulkuvälineen kuin auton aikoi hankkia joka seitsemäs kotitalous. Yhtä moni aikoi hankkia kalliita harrastus- ja urheiluvälineitä. Ostoaikomuksia oli tavallista enemmän nuorten vastaajien talouksissa sekä lapsiperheillä.

Koti, asuminen

(kuvio 11, sivu 19)

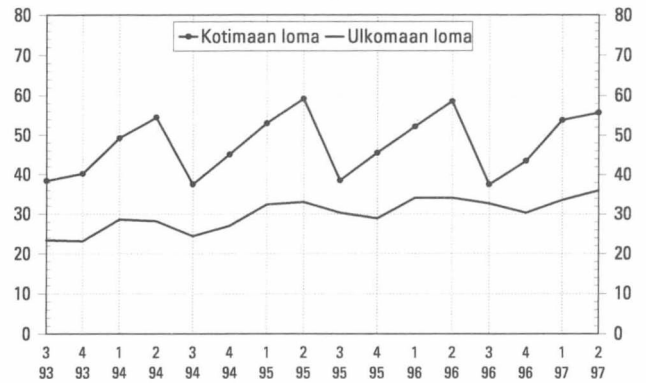
Kodin sisustamista seuraavan puolen vuoden sisällä suunnitteli toukokuussa 37 prosenttia kotitalouksista. Kodin sisustaminen on ajankohtaista kun siirrytään omaan talouteen tai perustetaan yhteistä kotia. Myös lasten kasvaessa joudutaan kotia usein sisustamaan uudelleen. Tämä näkyy eri ikäisten vastauksissa. Ikäryhmässä 18–24-vuotta kuusi kotitaloutta kymmenestä aikoi tehdä sisustushankintoja kotiin. Muissa ikäryhmissä prosenttiosuudet olivat seuraavat: 25–34 -vuotiaat 51 prosenttia, 35–44-vuotiaat 42 prosenttia, 45–54-vuotiaat 34 prosenttia, 55–64-vuotiaat 20 prosenttia ja 65–74-vuotiaat 9 prosenttia.

Toukokuussa 1997 suunnitteli **asuntoremonttia** 27 prosenttia kotitalouksista. Kodin remontointiaikomukset näyttävät riippuvan perheen koosta ja erityisesti lasten lukumäärästä. Eri kokoisissa talouksissa remonttiaikeet olivat seuraavat: 1 henkilö 16 prosenttia, 2 henkilöä 30 prosenttia, 3 henkilöä 33 prosenttia, 4 henkilöä 41 prosenttia, 5 henkilöä 47 prosenttia ja 6 henkilöä tai enemmän 32 prosenttia. Aikuistalouksista 24 prosenttia ja lapsiperheistä 37 prosenttia aikoi remontoida kotia.

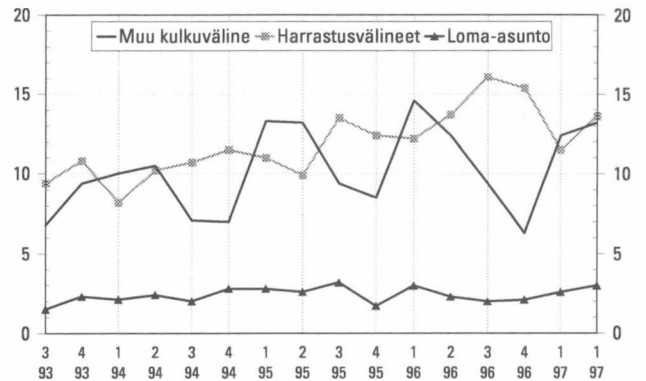
Kodinkoneita aikoi toukokuussa hankkia joka viides kotitalous. Hankinta-aikomukset vähenivät iän myötä. Alle 25-vuotiaiden talouksista kolme kymmenestä aikoi ostaa kodinkoneita seuraavan puolen vuoden sisällä. Eläkeikäisten talouksista viisi sadasta suunnitteli samaa.

Viihde-elektronikkaa aikoi toukokuussa hankkia joka viides kotitalous. Miehet (25 %) olivat naisia (17 %) innokkaampia hankkimaan viihde-elektronikkaa. Hankinta-aikomuksia oli runsaasti nuorten talouksissa ja ne vähenivät iän myötä. Osuudet eri ikäryhmissä olivat: alle 25-vuotiaat 42 %, 25–34-vuotiaat 25 %, 35–44-vuotiaat 27 %, 45–54-vuotiaat 19 %, 55–64-vuotiaat 7 % ja yli 65-vuotiaat 4 %.

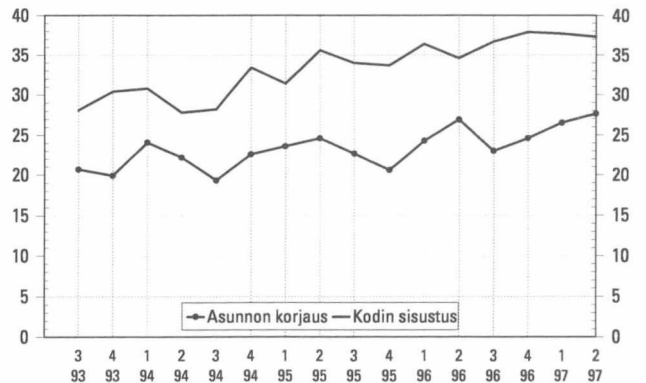
% kotitalouksista aikoo tehdä lomamatkan 6 kk sisällä

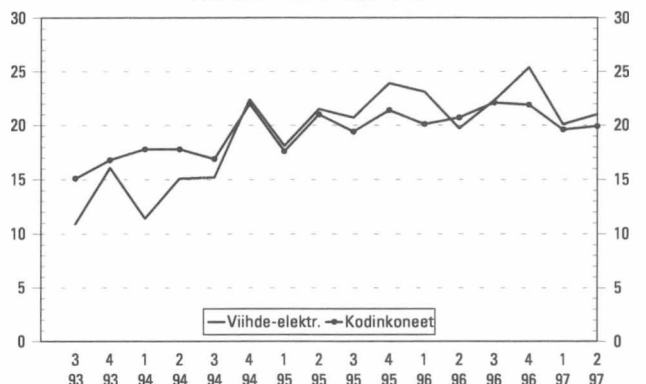
% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin

% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin

% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin

Säästäminen

(kuviot 12–13, sivut 20–21)

Säästämisen edullisuutta mittaava saldoluku vaihtelee talletuskorkojen muutoksia seuraillen. Toukokuussa 1997 pisteluku oli -8,4. Naisten (-10) ja miesten (-7) arvioissa ei ollut suurta eroa. Ikäryhmistä 15–24-vuotiaat (+13) ja 25–34-vuotiaat (+2) suhtautuivat säästämisen edullisuuteen myönteisesti – kaikki muut ikäryhmät kielteisesti.

Säästämisaikomuksia koskeva kysymys muuttui lokakuussa 1995. Suomen barometrissä oli kysytty kuinka säännöllisesti kotitalous säästää seuraavien 12 kuukauden aikana. EU-barometrissä kysytään kuinka todennäköisesti kotitalous säästää seuraavien 12 kuukauden aikana. Tästä syystä kuvion 13 tiedot eivät ole marraskuusta 1995 alkaen vertailukelpoisia aiempien tietojen kanssa.

Toukokuussa 1997 noin 64 prosenttia kotitalouksista (noin 1,5 miljoonaa taloutta) ilmoitti todennäköisesti säästävänsä seuraavan vuoden aikana. Säästämiseen voi olla useita syitä. Tavallisin syy on pahan päivän varalle säästäminen (863 000 taloutta). Lomanviettoa (743 000 taloutta) tai velan hoitoa (739 000 taloutta) varten aiotaan myös säästää yleisesti. Kestokulutushyödykkeitä varten aikoo säästää 458 000, vanhuuden varalle 343 000 ja asuntoon etukäteen 154 000 taloutta.

Rahat aiotaan useimmiten sijoittaa pankkitilille (950 000 taloutta). Muut suunnitellut sijoitusmuodot olivat: arvopaperit 222 000, kiinteä omaisuus 187 000, asunto-osake 123 000 ja muu sijoitusmuoto 168 000 taloutta.

Kotitalouksilta kysytään myös niiden **rahatilannetta**. Toukokuussa 1997 kotitaloudet kuvasivat rahatilannettaan seuraavasti: "talous velkaantuu": 3,0 %, "kulutukseen joudutaan käyttämään säästöjä": 3,6 %, "rahat riittävät nipin napin": 40,8 %, "talous pystyy säästämään hieman": 45,4 % ja "talous pystyy säästämään paljon": 4,1 % kotitalouksista.

Luotonotto

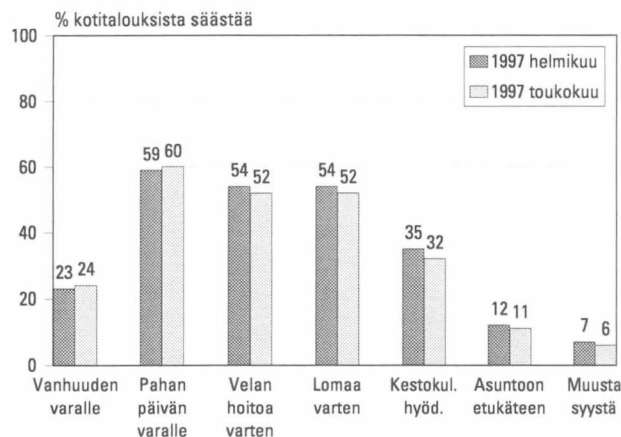
(kuviot 14–15, sivut 22–23)

Arviot **lainanoton edullisuudesta** ovat muuttuneet viime vuosina myönteisemmiksi korkojen laskiessa. Lainanoton edullisuutta mittaava saldoluku oli marraskuussa +24,6. Miehet (+30) suhtautuivat lainanottoon myönteisemmin kuin naiset (+19).

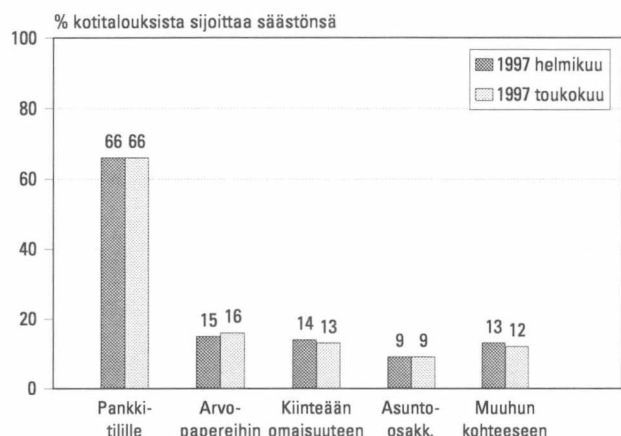
Lainanottoaikomukset ovat viime vuosina hieman nousseet. Toukokuussa 12,7 prosenttia kotitalouksista (210 000 taloutta) aikoi ottaa lainaa seuraavien 12 kuukauden aikana. Innokkaimmin lainan ottoa suunnittelivat 18–34-vuotiaat – heistä useampi kuin joka viides aikoi ottaa lainaa. Kolme prosenttia yli 55-vuotiaista suunnitteli lainanottoa.

Luottoa voidaan ottaa yhteen tai useampaan tarkoitukseen. Toukokuussa luottoa aiottiin ottaa eri tarkoituksiin seuraavasti: kestokulutushyödykkeet 31, kiinteä omaisuus 23, asunto-osake 22, opinnot 15 ja muu käyttötarkoitus 20 prosenttia.

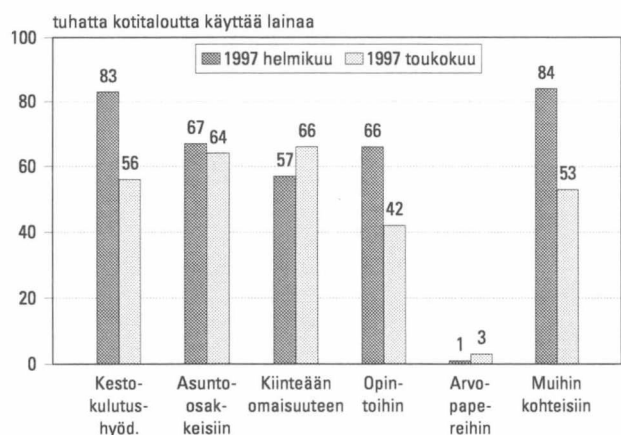
Mihin tarkoitukseen kotitaloudet säästävät?

Säästöjen sijoituskohteet

Mihin kotitaloudet aikovat ottaa lainaa?

Tutkimusmenetelmä

Kuluttajabarometrin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksista tehdä suurempia hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Ensimmäinen kuluttajabarometri-tutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuoteen 1991 asti se tehtiin kaksi kertaa vuodessa – touko- ja marraskuussa. Vuonna 1992 tutkimuskerrat nostettiin neljään. Tutkimuskuukaudet olivat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu. Lokakuusta 1995 alkaen tiedot kerätään joka kuukausi.

Tutkimuksen otoskoko oli helmikuussa 2 068 ja toukokuussa 1 968. Vastauksia saatiin helmikuussaa 1 766 ja toukokuussa 1 675. Helmikuussa vastausprosentti oli 85,4 ja toukokuussa 85,1. Tiedot kerätään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä tietokoneavusteisesti. Suurin osa tiedoista saadaan puhelinhaastatteluilla. Tutkimusalueena on koko maa. Vastaajat edustavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen. Tutkimuksessa käytetään kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle henkilölle esitetään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat alusta lähtien olleet suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Tilastokeskus alkoi kerätä lokakuussa 1995 EU-komission toimeksiannosta tietoja suomalaisten kuluttajien mielialoista kuukausittain. Tässä yhteydessä yhdenmukaistettiin Suomen barometrikysymykset EU-maiden harmonisoidun kuluttajatutkimuksen viidentoista kysymyksen kanssa. Tämä aiheutti pieniä muutoksia Tilastokeskuksen tutkimuksen tietosisältöön. EU-kysymysten lisäksi Tilastokeskuksen kuukausibarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori saadaan Euroopan Unionin alueella sovellettavan laskentatavan mukaisesti seuraavien kysymysten saldoluviista:

- Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten valliinneeseen tilanteeseen
- Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kulluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- Oma taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten valliinneeseen tilanteeseen
- Oma taloudellinen tilanne 12 kuukauden kulluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin.

Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajien luottamusindikaattorin arvoalue on (–100, 100).

Saldoluku

Tutkimuksesta laadituissa kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava: Haastateltavilta kysytään: "Millainen on mielestänne Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten valliinneeseen tilanteeseen?" Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukossa. Kunkin vastausvaihtoehdon prosentiosuus kerrotaan sen painokertoimella. Tulojen summana saadaan saldoluku. Esimerkkinä kuvio 1, sivu 9: Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kuukautta sitten, toukokuu 1997.

Vastaus	%-osuus	Painokerroin	Tulo
Paljon parempi	3,1	1	3,1
Jonkin verran parempi	52,8	0,5	26,4
Samanlainen	34,6	0	0
Jonkin verran huonompi	5,2	–0,5	–2,6
Paljon huonompi	1,2	–1	–1,2
Ei osaa sanoa	3,1	0	0
Yhteensä	100		25,7 = Saldoluku

Aluejako

Pääkaupunkiseutu: Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen

Muu Etelä-Suomi: Muu Uudenmaan lääni, Turun ja Porin lääni, Hämeen lääni, Kymen lääni

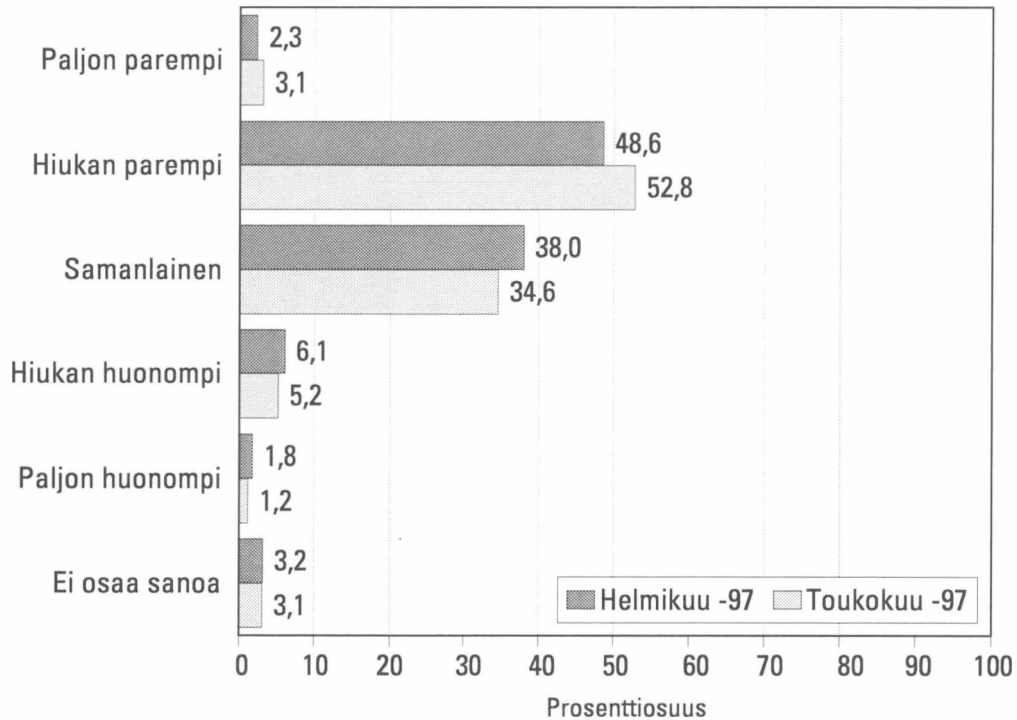
Väli-Suomi: Mikkelin lääni, Pohjois-Karjalan lääni, Kuopion lääni, Keski-Suomen lääni, Vaasan lääni

Pohjois-Suomi: Oulun lääni, Lapin lääni

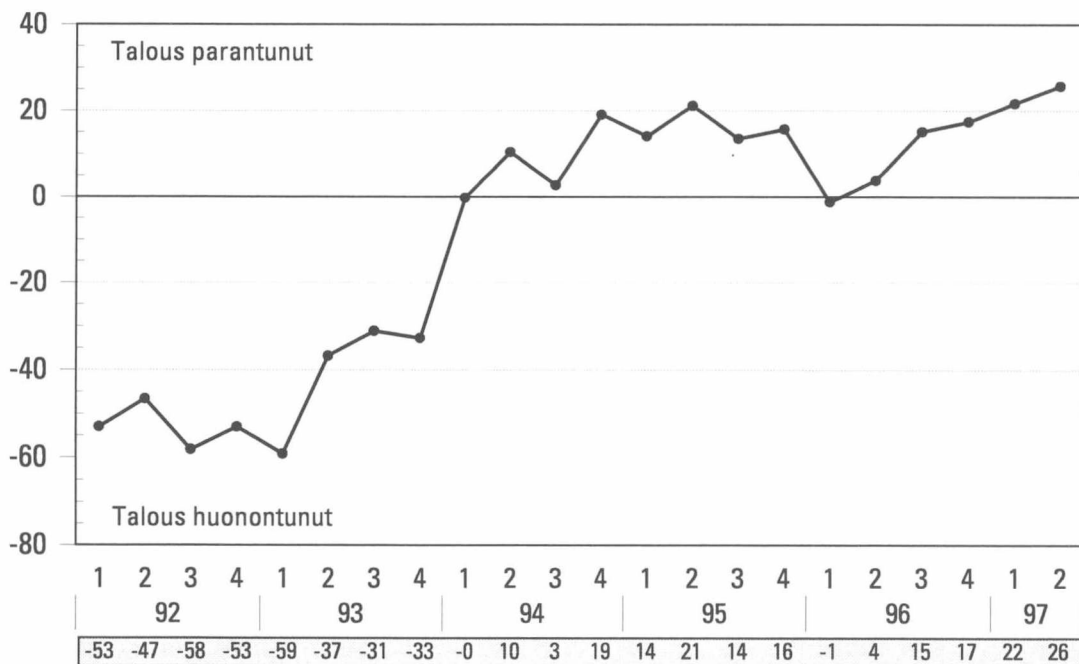

1. Suomen taloudellinen tilanne

Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

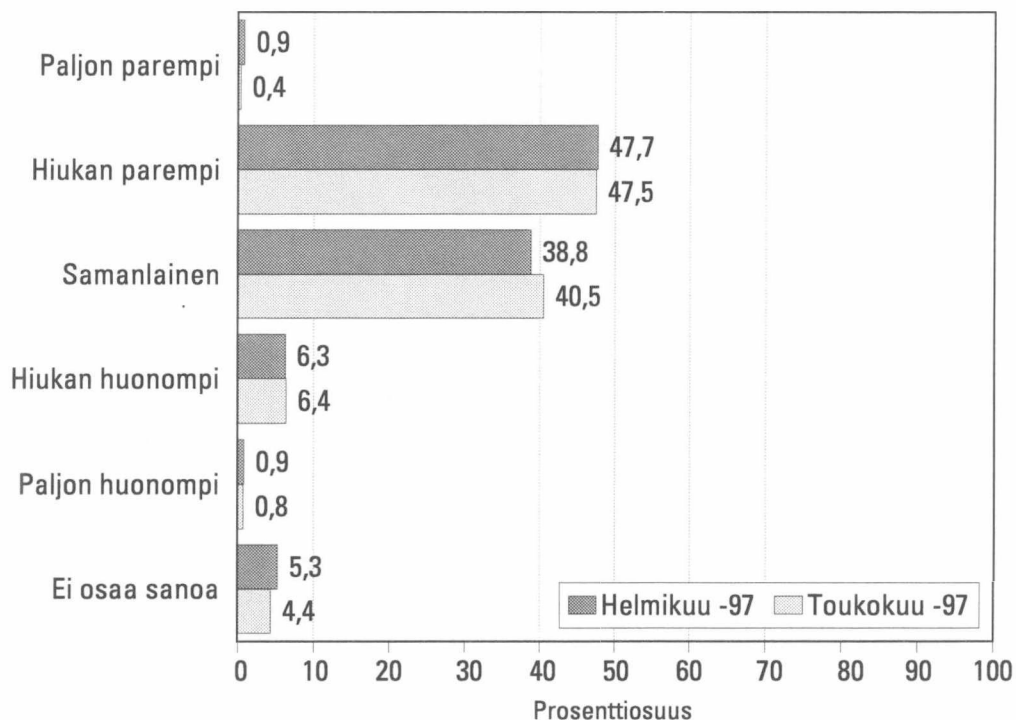
Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

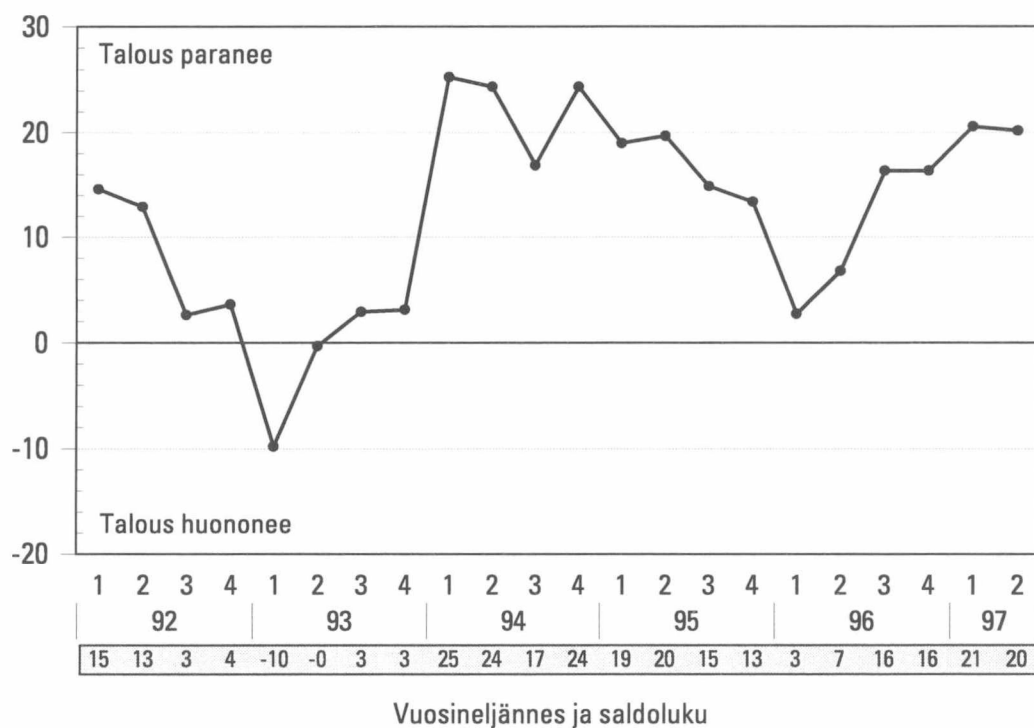
Vuosineljännes ja saldoluku

2. Suomen taloudellinen tilanne

12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

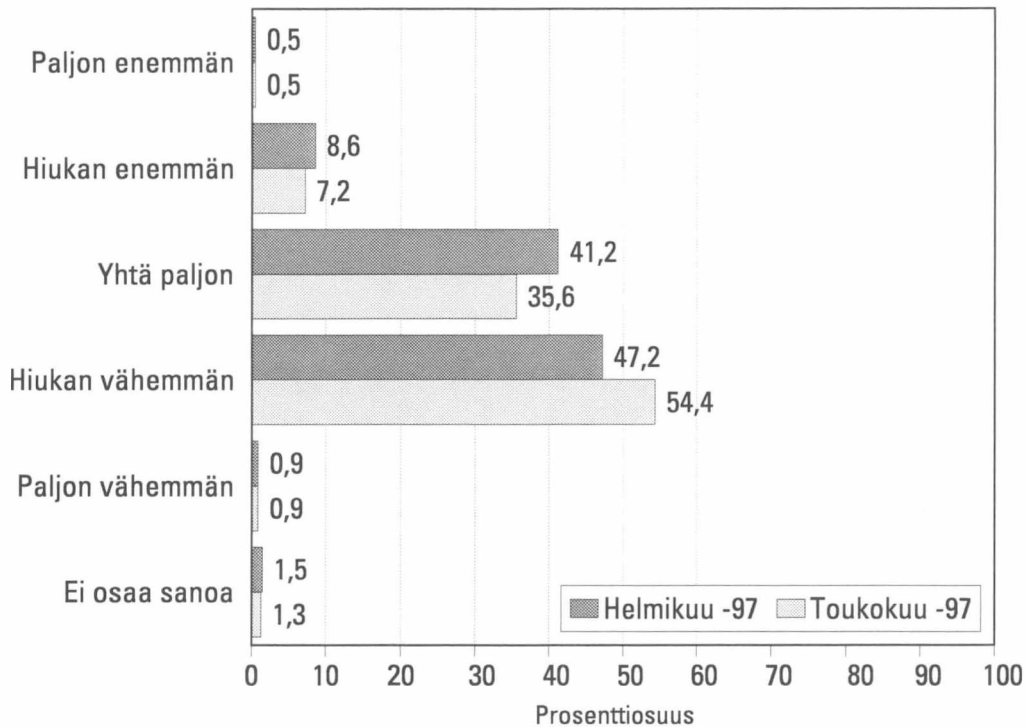

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

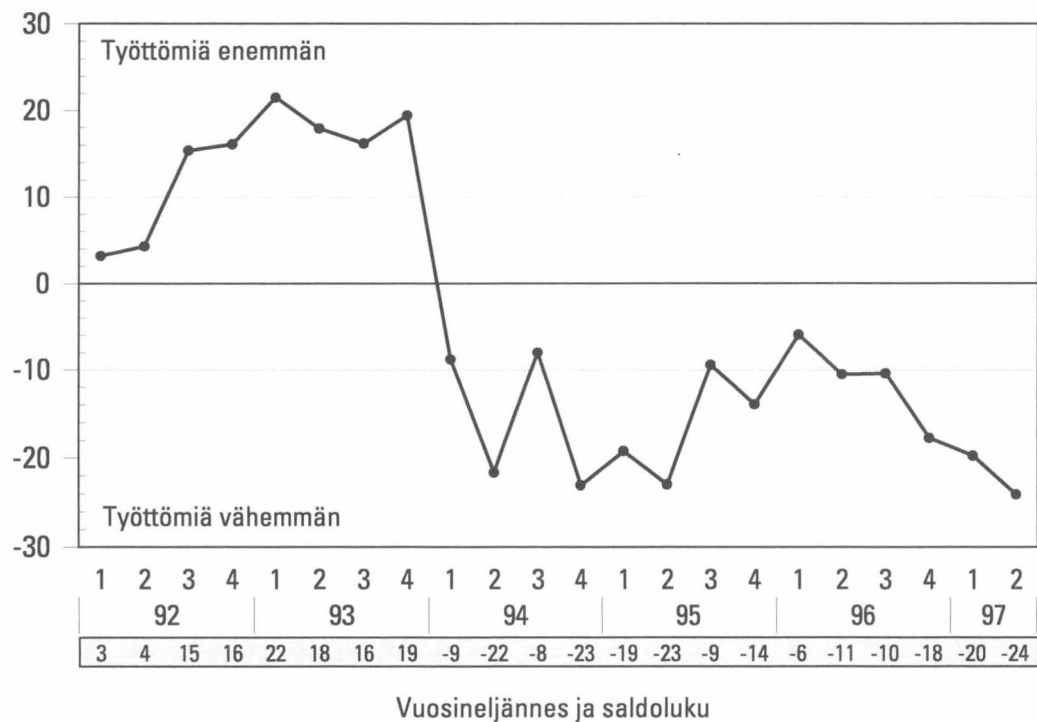

3. Työttömien määrä

12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

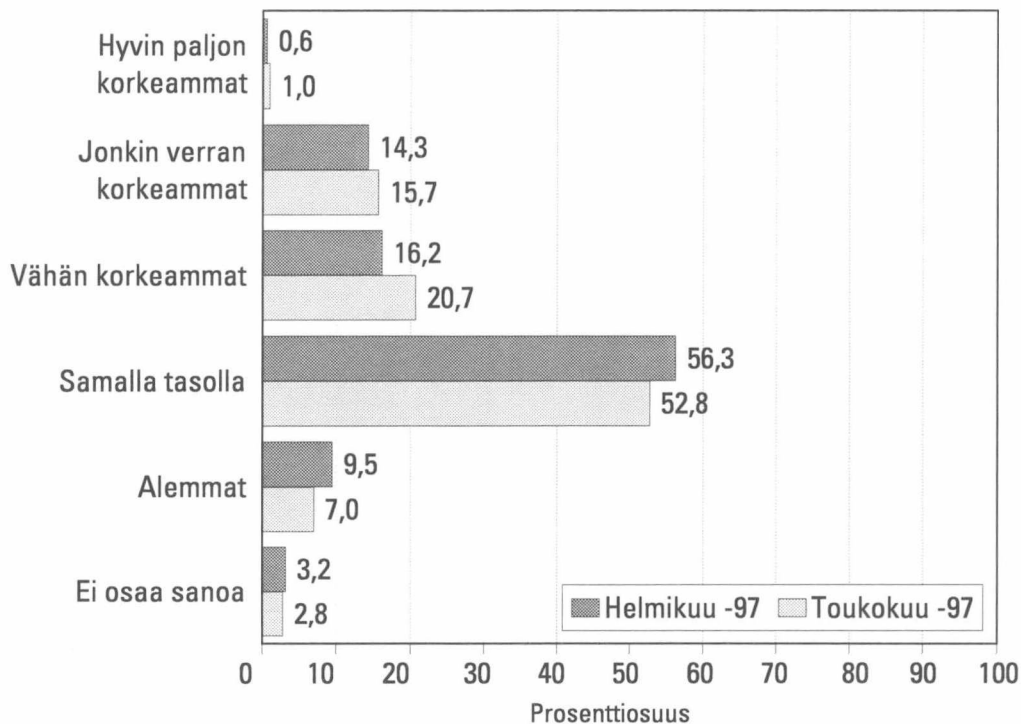

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

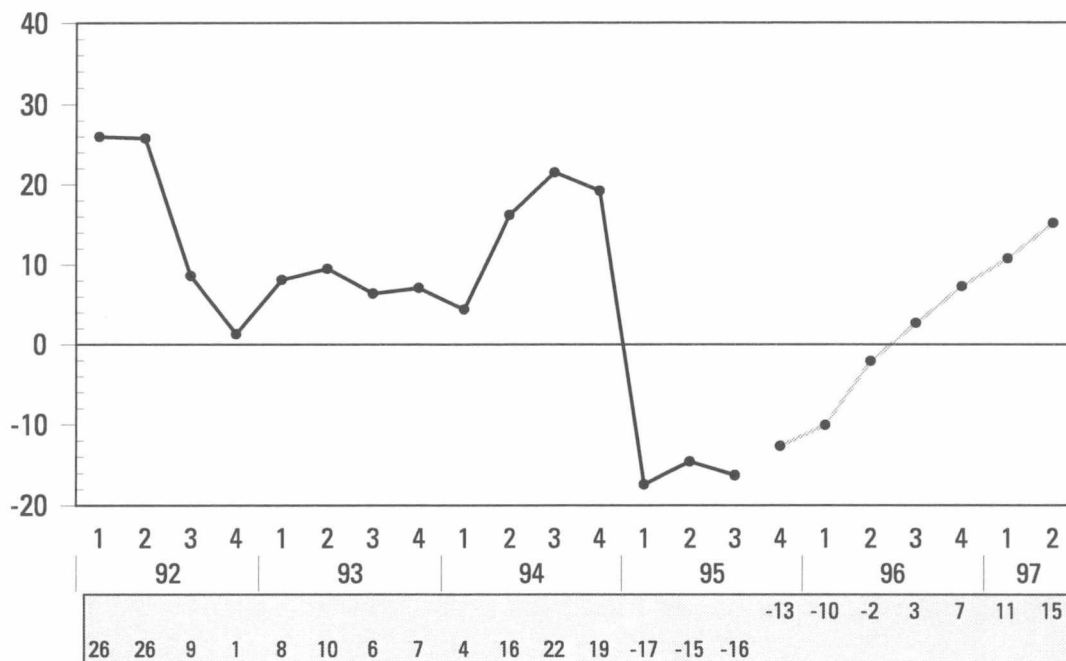

4. Elinkustannukset^{*)}

Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

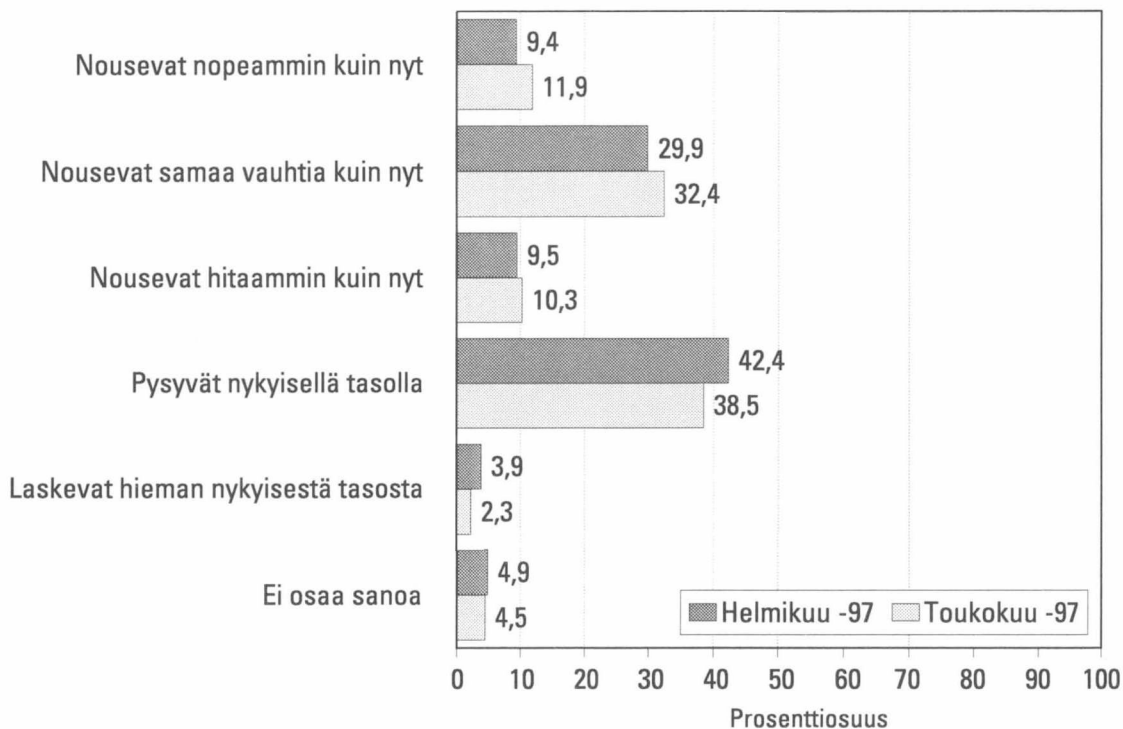

Vuosineljännes ja saldoluku

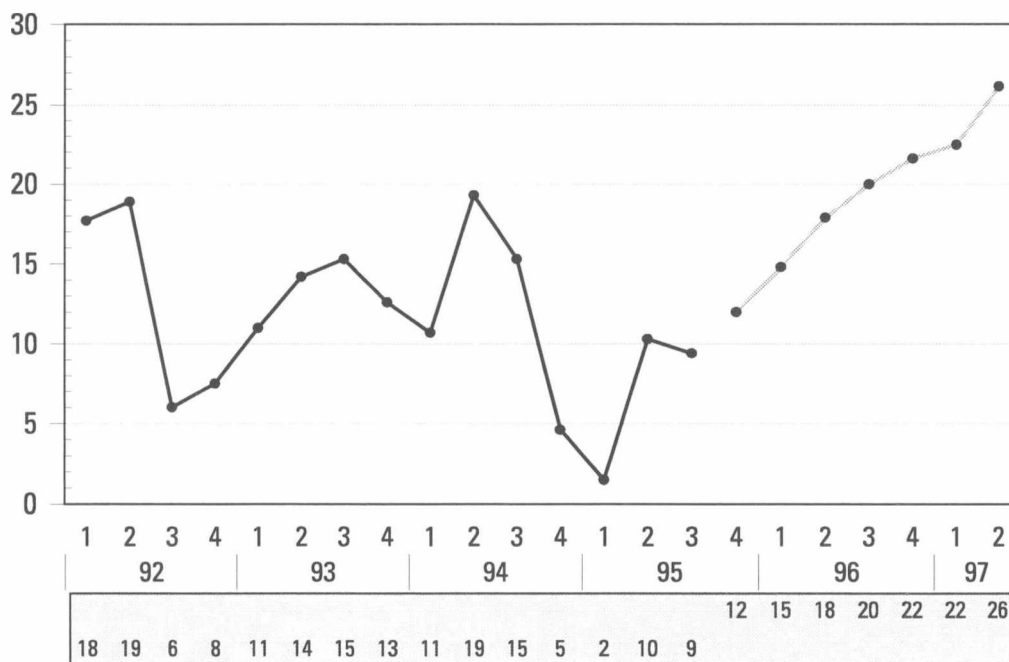
^{*)} Kysymyksen vastausvaihtoehdot ovat muuttuneet marraskuussa 1995 EU:n kuluttajabarometrin mukaiseksi. Saldolukua ei ole voitu laskea samoin perustein kuin aiemmin. Katso sivu 5.

5. Kuluttajahinnat *)

Muutos seuraavien 12 kuukauden aikana

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

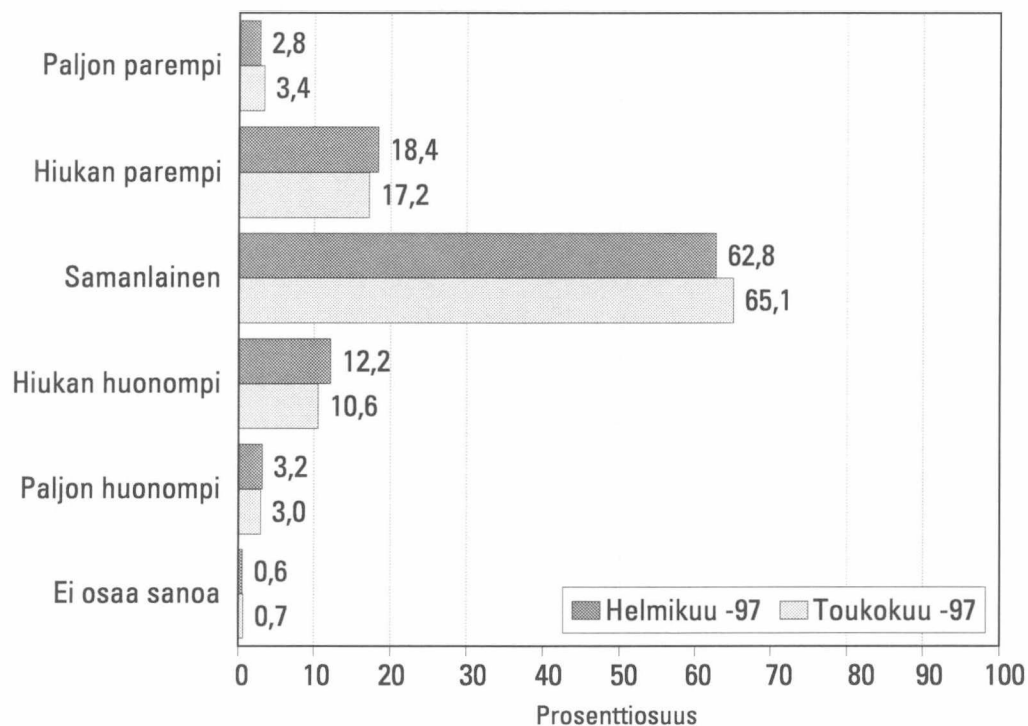

Vuosineljännes ja saldoluku

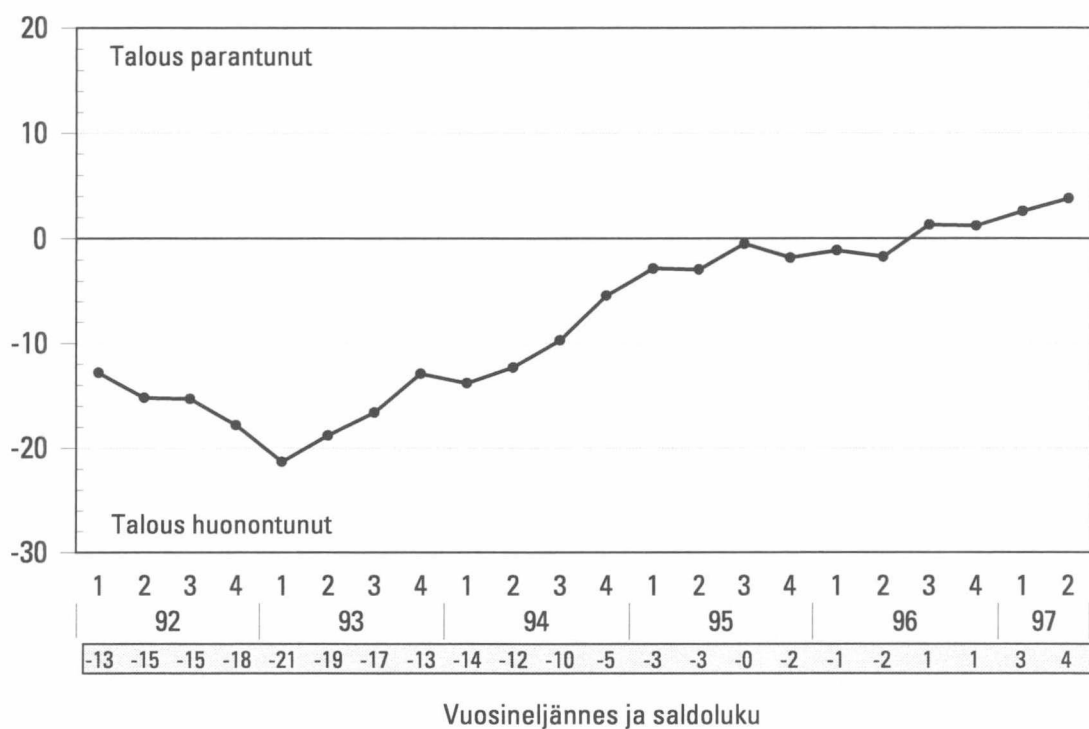
*) Kysymyksen vastausvaihtoehdot ovat muuttuneet marraskuussa 1995 EU:n kuluttajabarometrin mukaiseksi. Saldolukua ei ole voitu laskea samoin perustein kuin aiemmin. Katso sivu 5.

6. Oman talouden tilanne

Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

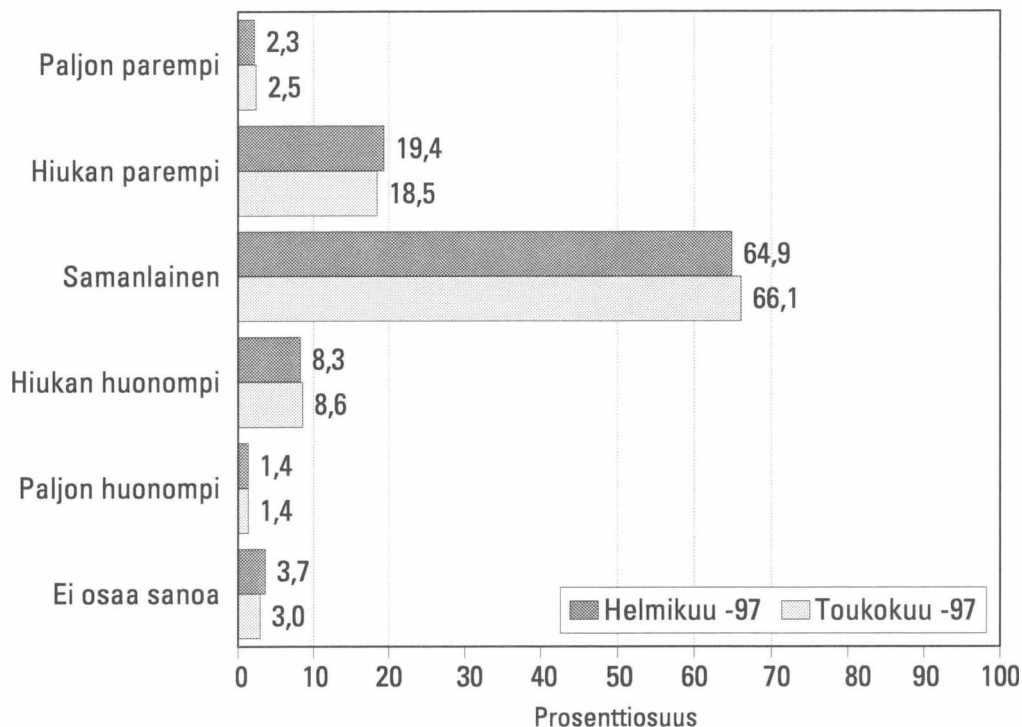

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

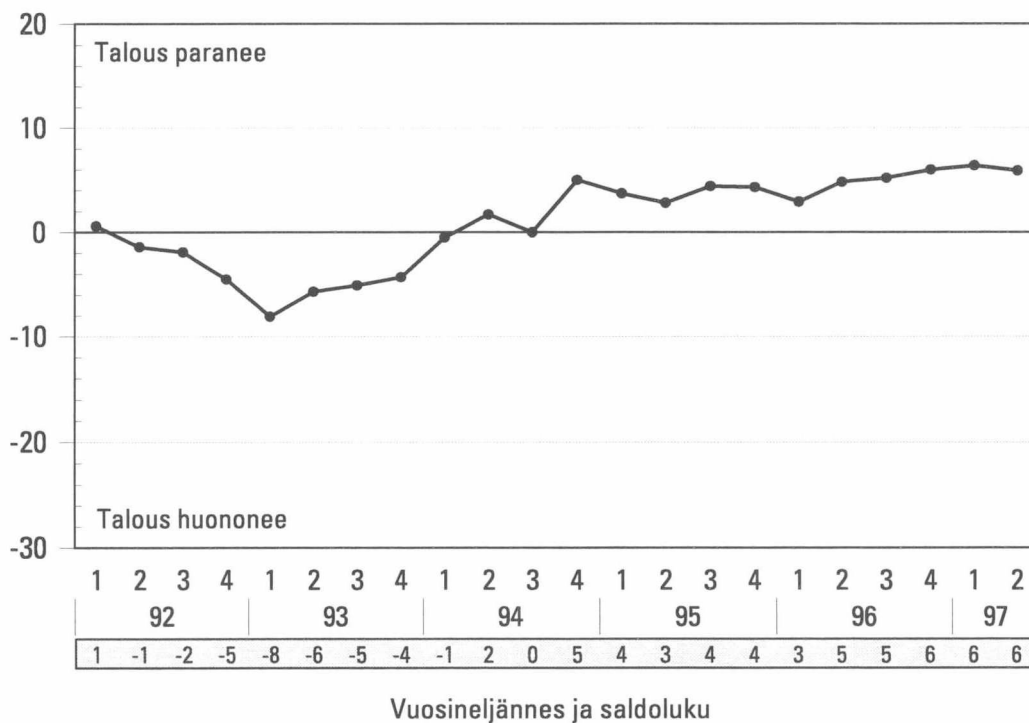

7. Oman talouden tilanne

12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

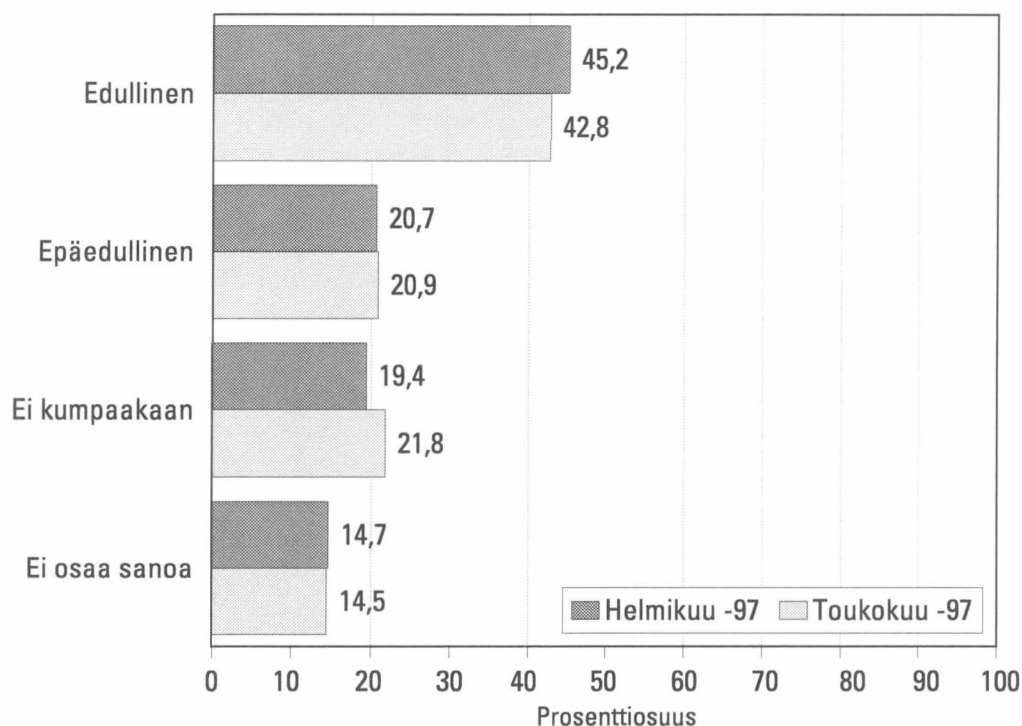

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

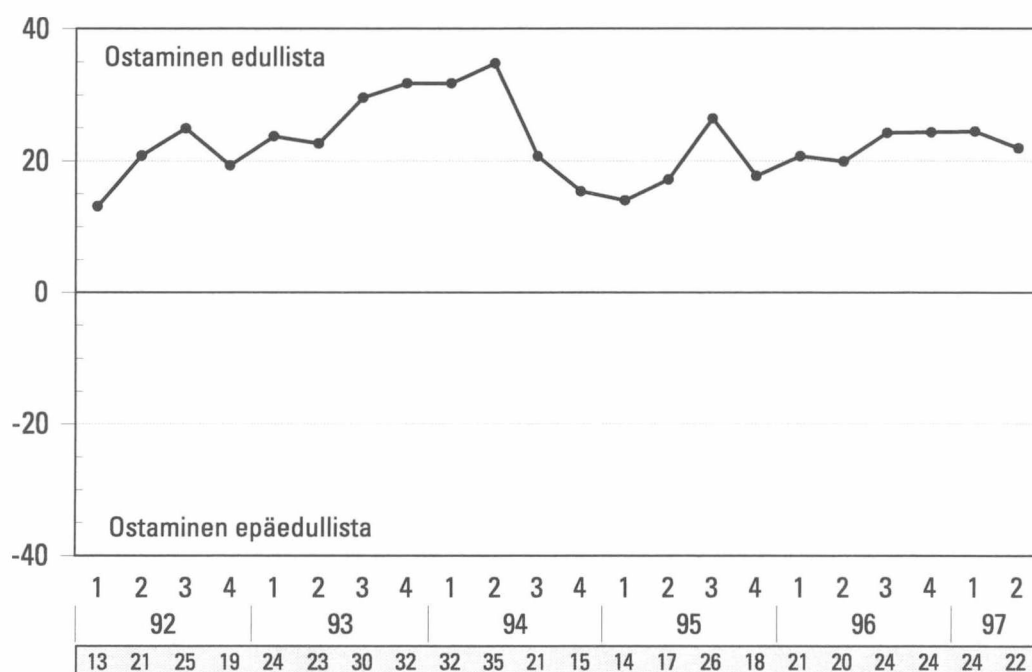

8. Ajankohdan edullisuus

Suurempiin hankintoihin

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

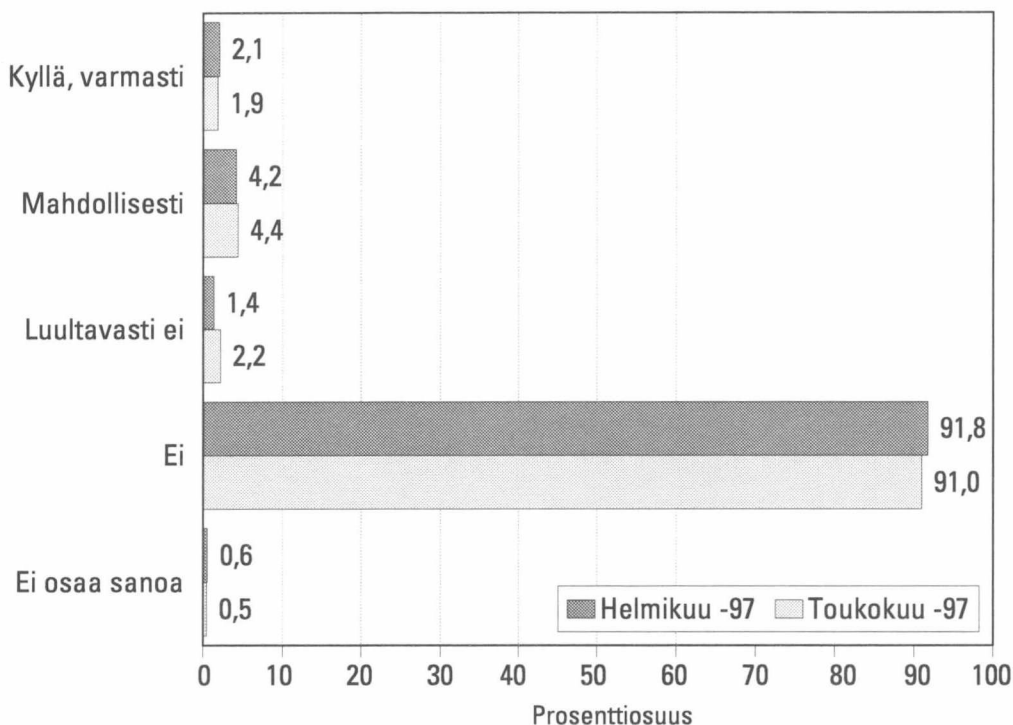

Vuosineljännes ja saldoluku

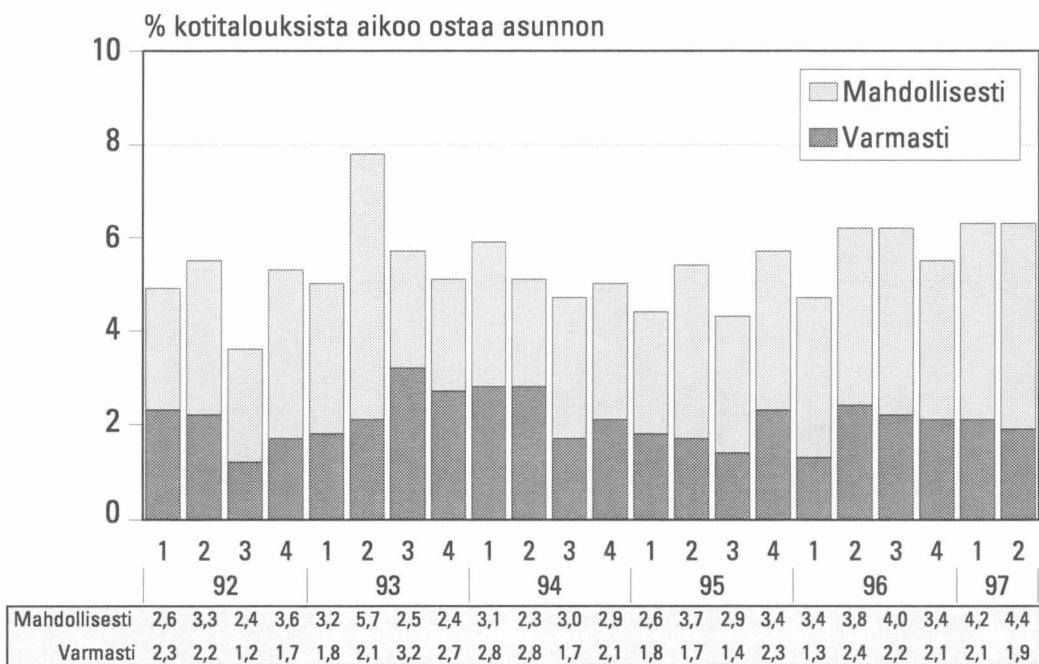

9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon

Seuraavien 12 kuukauden aikana

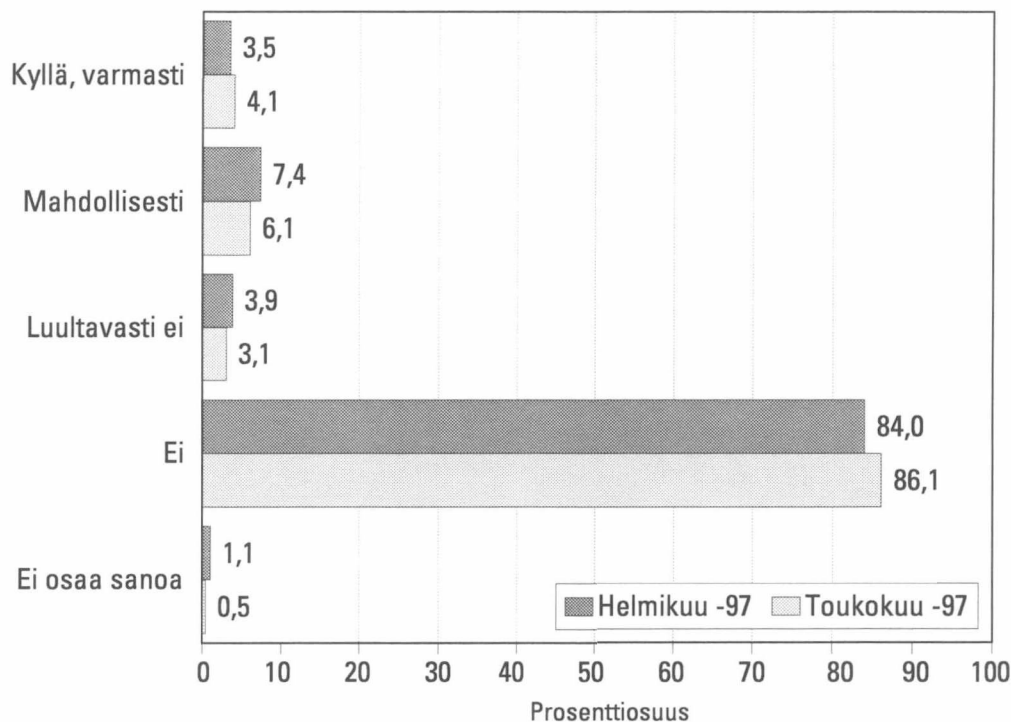
Aikomukset mittausajankohdasta toiseen

Vuosineljännes ja aikomusprosentti

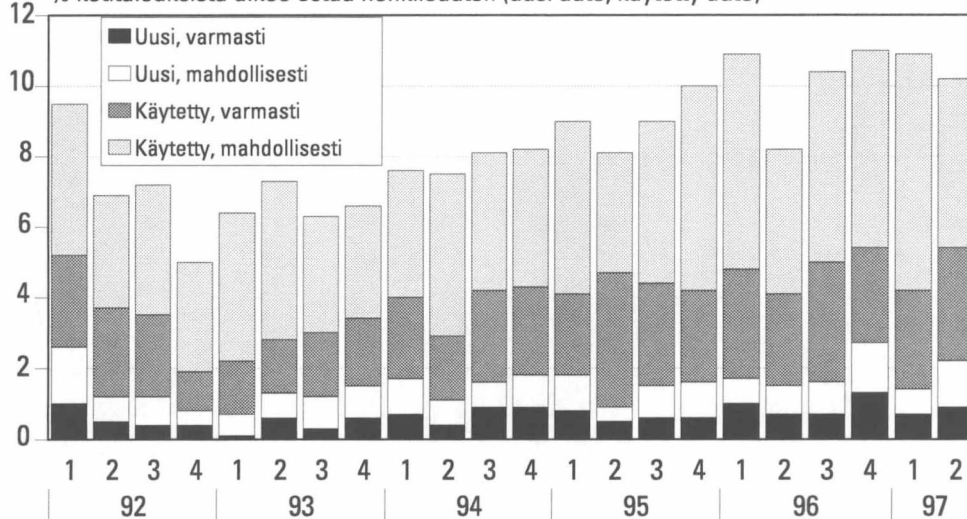
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton

Seuraavien 6 kuukauden aikana

Aikomukset mittausajankohdasta toiseen

% kotitalouksista aikoo ostaa henkilöauton (uusi auto, käytetty auto)

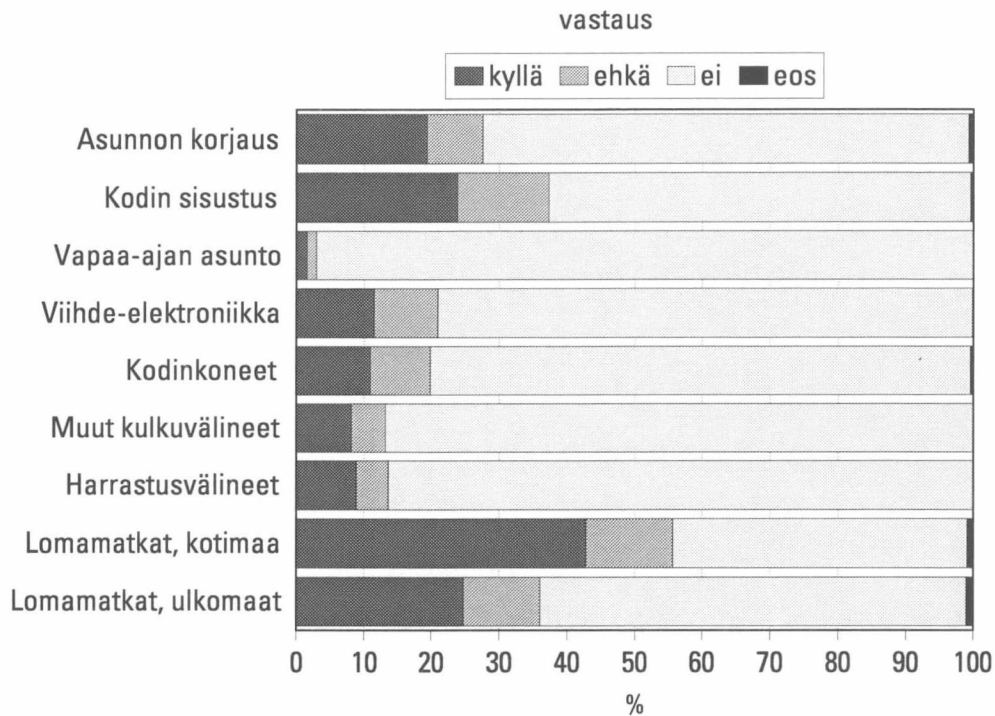

Käytetty, mahdollisesti	4,3	3,2	3,7	3,1	4,2	4,5	3,3	3,2	3,6	4,6	3,9	3,9	4,9	3,4	4,6	5,8	6,1	4,1	5,4	5,6	6,7	4,8
Käytetty, varmasti	2,6	2,5	2,3	1,1	1,5	1,5	1,8	1,9	2,3	1,8	2,6	2,5	2,3	3,8	2,9	2,6	3,1	2,6	3,4	2,7	2,8	3,2
Uusi, mahdollisesti	1,6	0,7	0,8	0,4	0,6	0,7	0,9	0,9	1,0	0,7	0,7	0,9	1,0	0,4	0,9	1,0	0,7	0,8	0,9	1,4	0,7	1,3
Uusi, varmasti	1,0	0,5	0,4	0,4	0,1	0,6	0,3	0,6	0,7	0,4	0,9	0,9	0,8	0,5	0,6	0,6	1,0	0,7	0,7	1,3	0,7	0,9

Vuosineljännes ja aikomusprosentti

11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä

Seuraavien 6 kuukauden aikana, toukokuu 1997

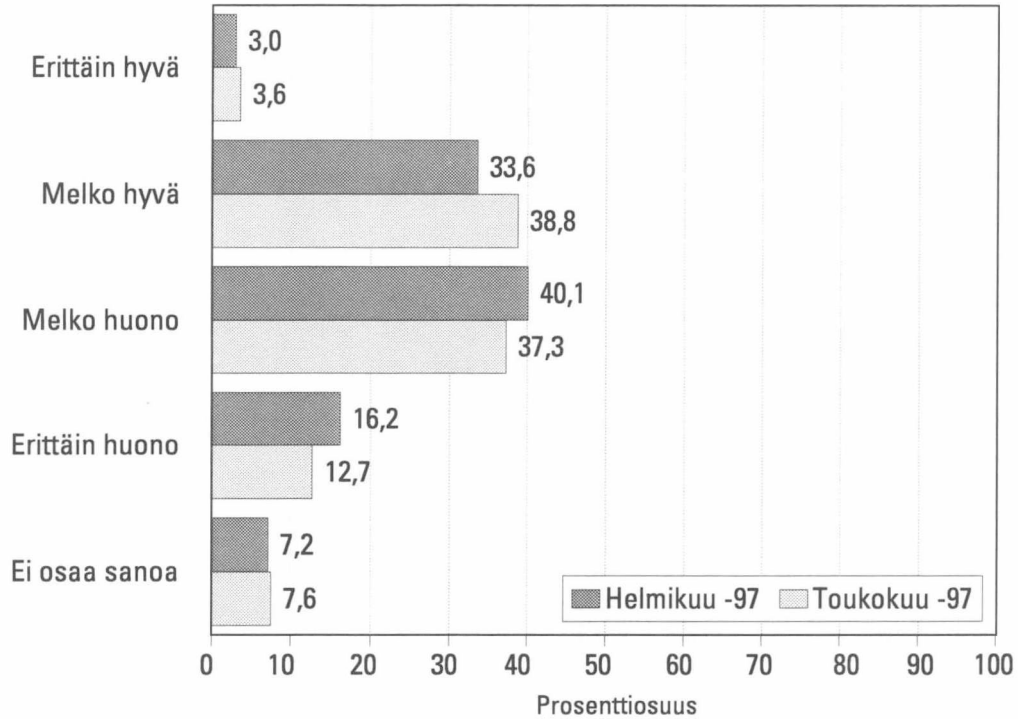

Kyllä- ja ehkä-vastausten %-osuudet helmi- ja toukokuussa 1997

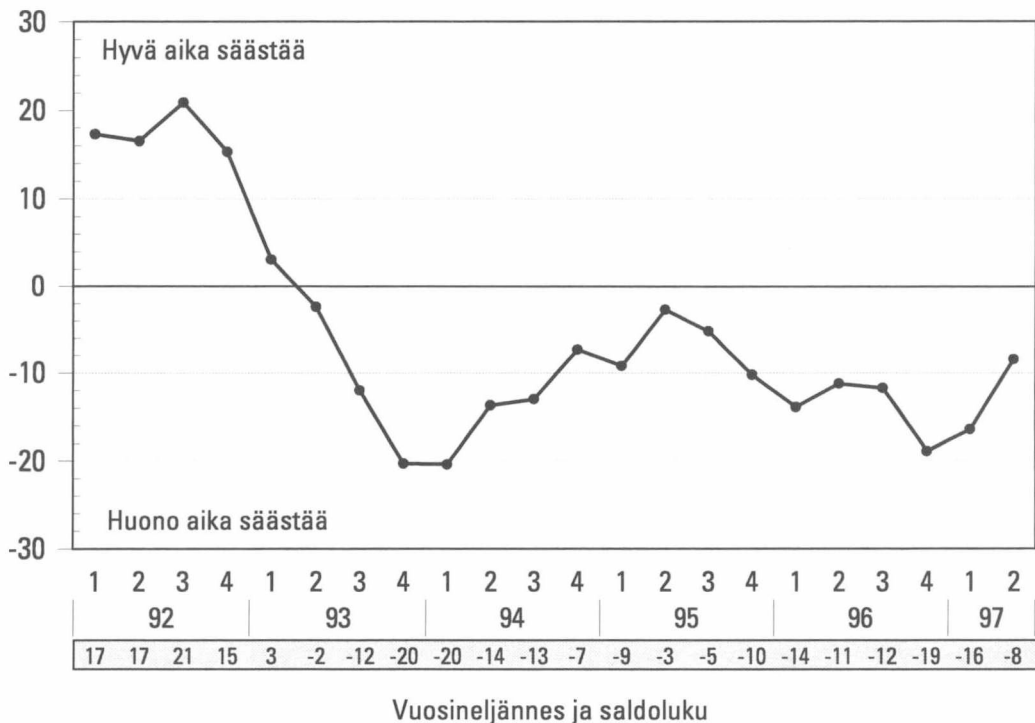
Kulutusryhmä	Prosenttiosuudet			
	Helmikuu 1997		Toukokuu 1997	
	Kyllä	Ehkä	Kyllä	Ehkä
Asunnon korjaus	17,7	8,8	19,4	8,2
Kodin sisustus	22,6	15,1	23,9	13,4
Vapaa-ajan asunto	1,1	1,5	1,6	1,4
Viihde-elektronikka	11,0	9,1	11,5	9,5
Kodinkoneet	10,2	9,4	10,9	9,0
Muut kulkuvälineet (ei auto)	6,9	5,5	8,2	5,0
Harrastusvälineet	7,5	4,0	8,9	4,7
Lomamatkat kotimaa	40,0	13,8	42,8	12,9
Lomamatkat ulkomaat	23,1	10,5	24,8	11,2

12. Millainen ajankohta on

Säästämisen kannalta

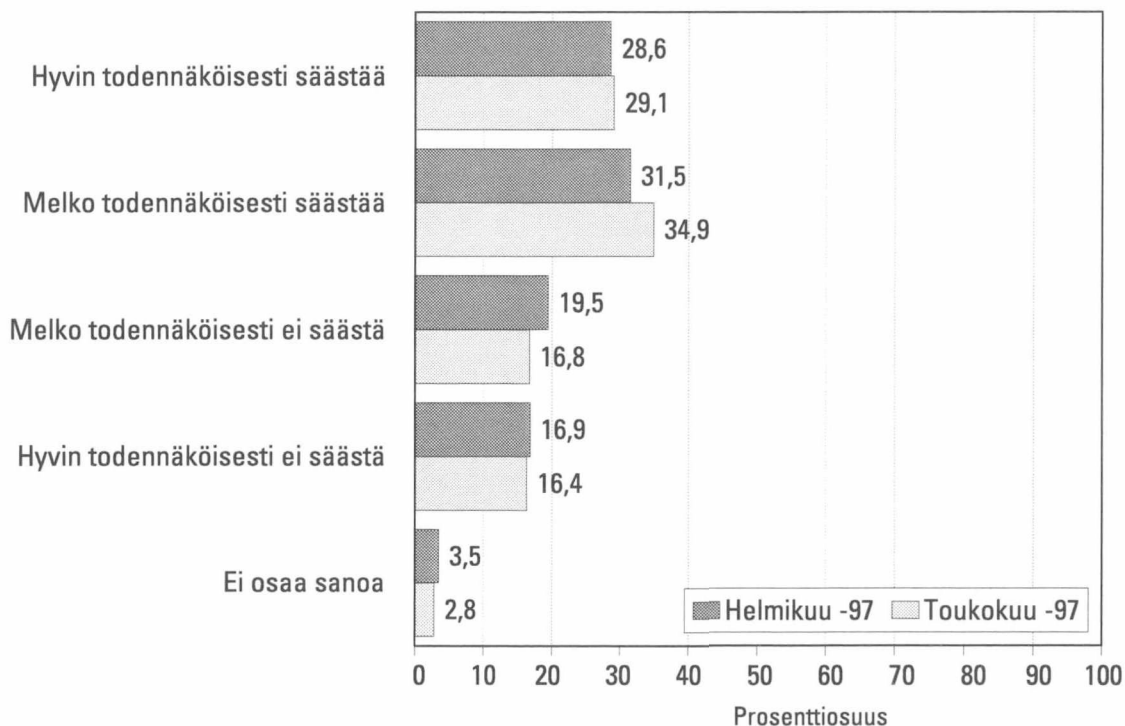

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

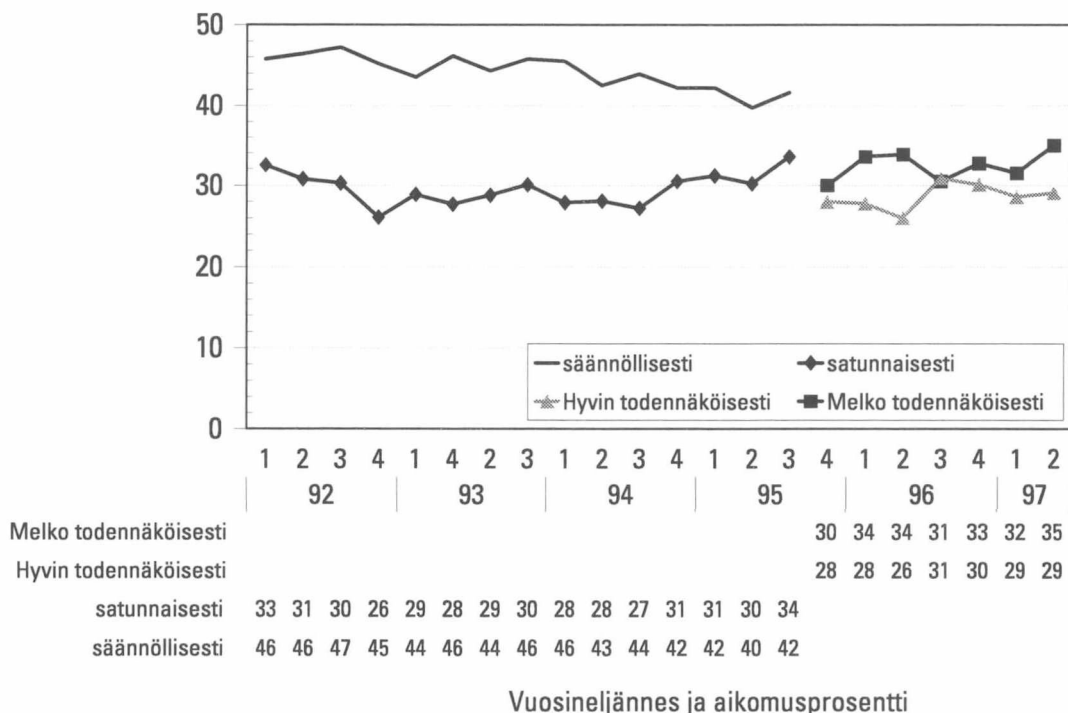

13. Kuinka todennäköisesti talous säästää *)

Seuraavien 12 kuukauden aikana

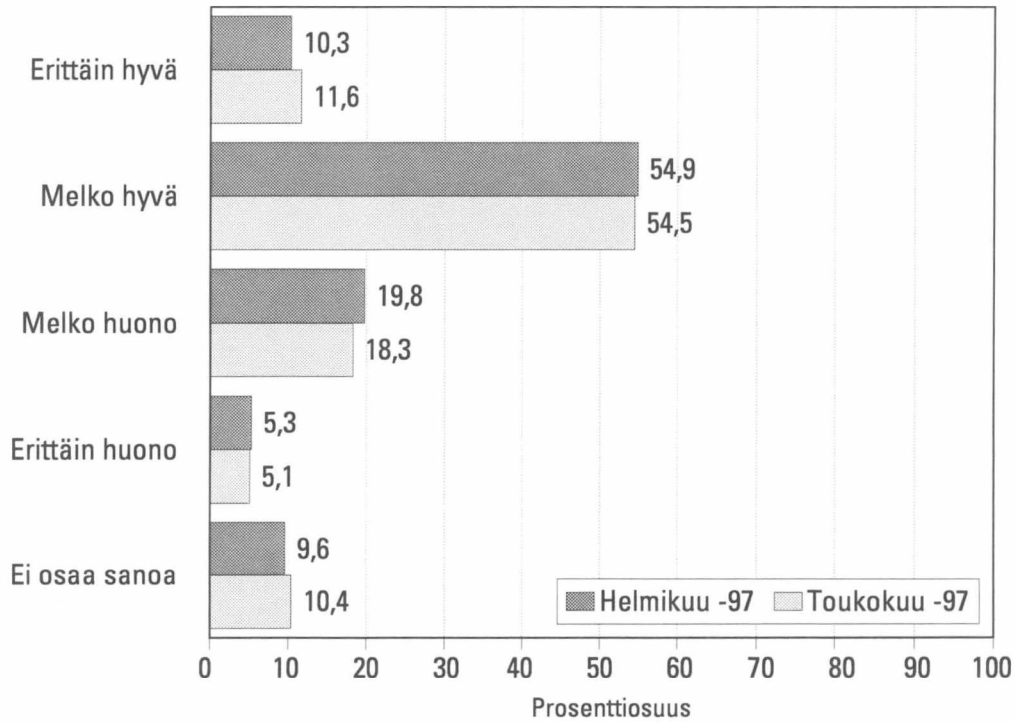
Säästämisaikomus ajankohdasta toiseen

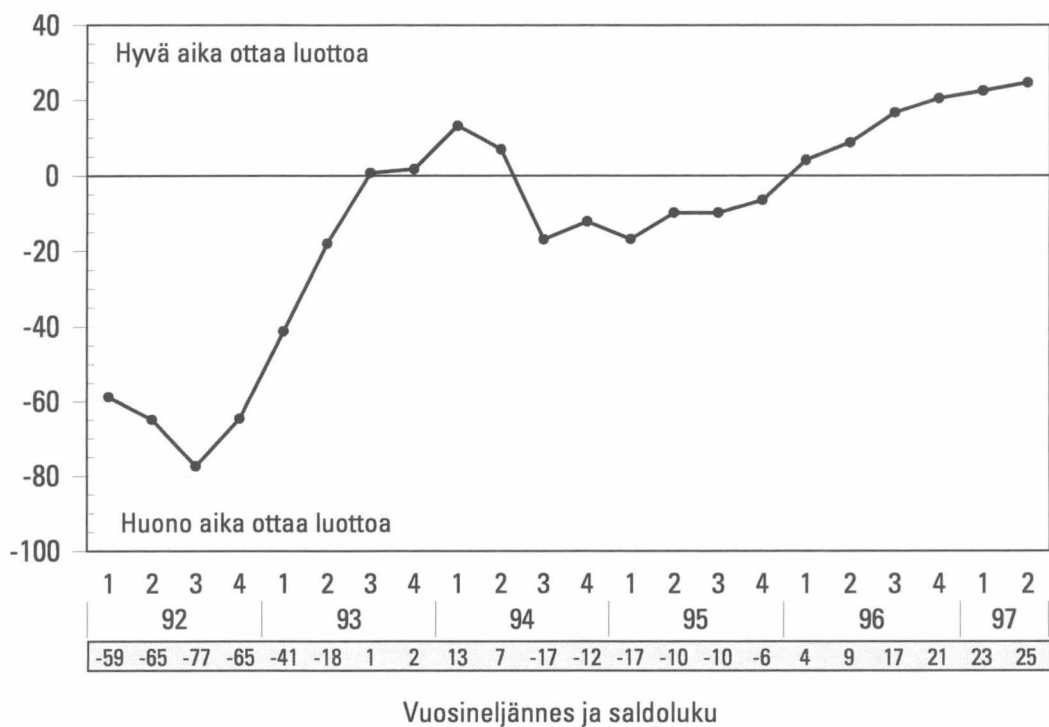
*) Kysymys ja vastausvaihtoehdot ovat muuttuneet marraskuussa 1995 EU:n kuluttajabarometrin mukaiseksi.

14. Millainen ajankohta on

Luotonoton kannalta

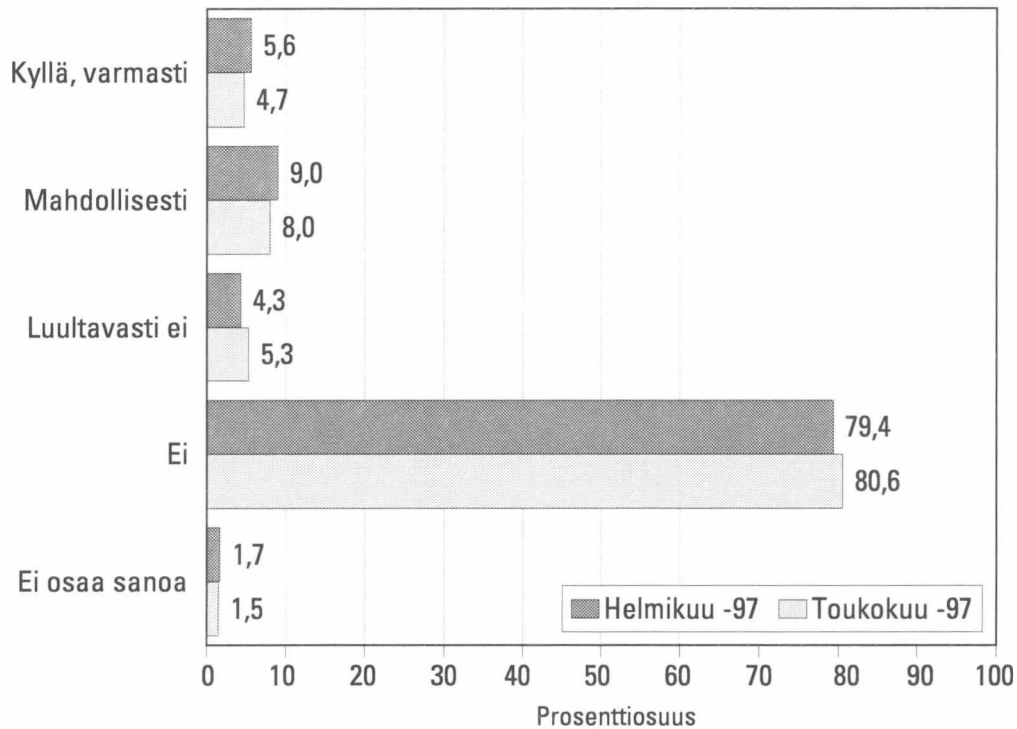

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

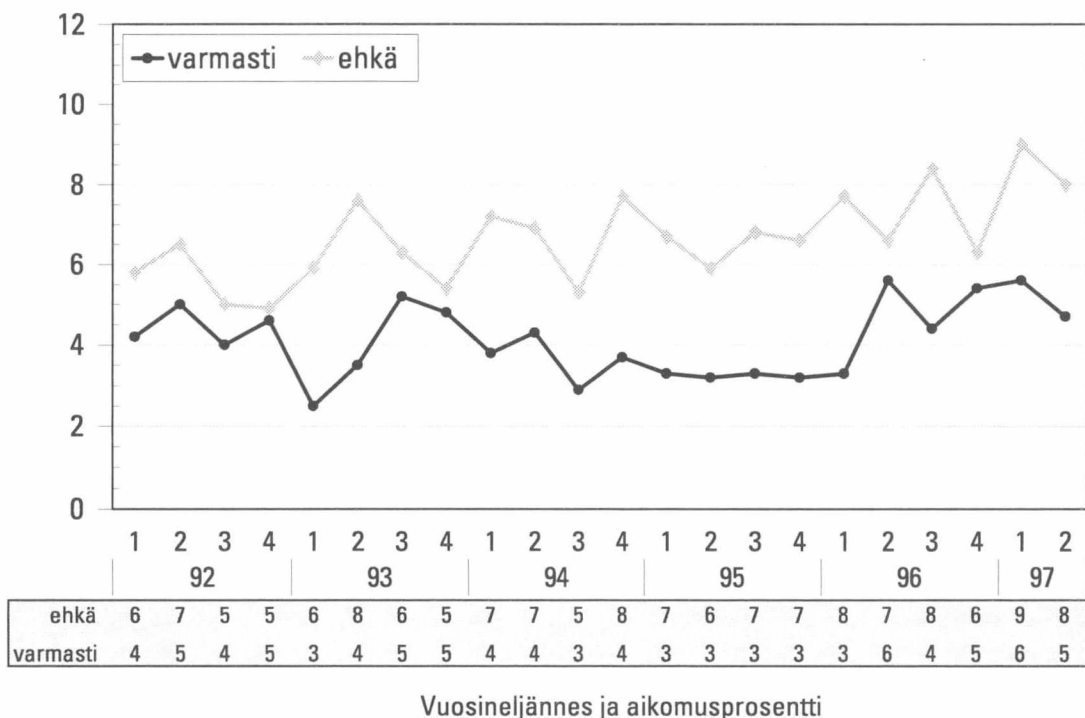

15. Aikooko talous ottaa luottoa

Seuraavien 12 kuukauden aikana

Luoton ottoaikomus ajankohdasta toiseen

Vuosineljännes ja aikomusprosentti

Postitus
2 Ik kirje

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 1997:24
Inkomst och konsumtion
Income and consumption

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Pellervo Marja-aho
(09) 1734 3349